

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
W LATACH 2004-2006**

TORUŃ 2007

SPIS TREŚCI

WSTĘP – PODSTAWA PRAWNA, CEL I ZAKRES SPRAWOZDANIA	3
 WYNIKI MONITORINGU REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU GOSPODARKI ODPADAMI WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO	
I	
POWIATOWE I GMINNE PLANY GOSPODARKI ODPADAMI – STAN REALIZACJI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM	9
 II	
ANALIZA GOSPODAROWANIA ODPADAMI NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W LATACH 2004-2006	16
 III	
DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI PROWADZONE PRZEZ GMINY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO	56
 IV	
DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI PROWADZONE PRZEZ POWIATY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO	82
 V	
FINANSOWANIE REALIZOWANYCH ZADAŃ	94

WSTĘP

- PODSTAWA PRAWNA, CEL I ZAKRES SPRAWOZDANIA

Dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa, a także dla stworzenia w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska, opracowywane są wojewódzkie, powiatowe oraz gminne plany gospodarki odpadami, stanowiące integralną część wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Projekt wojewódzkiego programu ochrony środowiska oraz wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, w myśl zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006r. Nr 129, poz. 902 ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. z 2007r. Nr 39, poz. 251 ze zm.), opracowuje zarząd województwa, a uchwała sejmik województwa.

W dniu 17 listopada 2003r., Uchwałą Nr XV/180/03, Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego, uchwalił Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego, sporządzony przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego stanowi podstawę działań w zakresie polityki ekologicznej i tworzenia innych programów branżowych oraz podstawę do formułowania wytycznych do powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska i planów gospodarki odpadami.

Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego jest realizacją na obszarze województwa krajowej polityki w zakresie racjonalnego gospodarowania odpadami. Określa cele ekologiczne, priorytety, harmonogram działań proekologicznych oraz wysokość i źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia podstawowych celów w zakresie racjonalnego gospodarowania odpadami. Spełniając wymogi ustawowe plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego zakłada realizację poszczególnych zadań, podobnie jak Polityka ekologiczna państwa - na 4 lata, tj. 2003 –

2006. Przyjęto w nim także działania na kolejny przedział czasowy 2007 – 2010r. jako średniookresowy czas realizacji zadań. Tak przyjęty przedział czasowy odpowiada horyzontowi czasowemu obowiązywania „Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko – Pomorskiego”, tj. do 2010r.

Celem nadrzędnym polityki w zakresie gospodarowania odpadami na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego jest zapobieganie powstawaniu odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów „u źródła”, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów nie wykorzystanych w inny sposób.

Warunkiem realizacji powyższego celu jest zmniejszenie materiało- i energochłonności produkcji (stosowanie czystych technologii), wykorzystywanie alternatywnych odnawialnych źródeł energii, stosowanie pełnego „cyklu życia” produktu (produkcji, transportu, opakowania, użytkowania, ewentualnego ponownego wykorzystania i unieszkodliwiania).

W świetle powyższego celem wojewódzkiego planu gospodarki odpadami jest określenie zakresu zadań koniecznych do zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami na obszarze regionu, w sposób zapewniający ochronę wszystkich elementów środowiska, z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych oraz uwarunkowań ekonomicznych, jak również z uwzględnieniem poziomu technicznego istniejącej infrastruktury.

Podstawowym celem w zakresie gospodarowania odpadami powstającymi w sektorze komunalnym jest objęcie wszystkich mieszkańców województwa zorganizowaną zbiórką odpadów i wyeliminowaniem niekontrolowanego wprowadzania odpadów do środowiska. Ponadto niezbędne jest rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych oraz zintensyfikowanie działań zmierzających do likwidacji, rekultywacji bądź modernizacji nieefektywnych lokalnych składowisk odpadów a także budowa międzygminnych (regionalnych) składowisk odpadów.

Podstawowym celem w zakresie gospodarowania odpadami powstającymi w sektorze gospodarczym jest zwiększenie udziału odzyskiwanych i ponownie stosowanych w procesach produkcyjnych odpadów przemysłowych, wdrożenie systemów pełnej

i wiarygodnej ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowania, identyfikacja zagrożeń i rozszerzenie zakresu prac na rzecz likwidacji „starych” składowisk odpadów, modernizacji składowisk eksploatowanych i rekultywacji terenów zdegradowanych, zorganizowanie systemu odzysku wszystkich surowców wtórnych z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technik oraz ograniczanie ilości odpadów deponowanych na składowiskach.

Podstawowym celem w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi jest całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska do 2010 r. poprzez kontrolowane unieszkodliwienie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwienie urządzeń zawierających PCB, zapewnienia odzysku i recyklingu olejów odpadowych do 2007 r., zapewnienia bezpiecznego dla zdrowia ludzi usunięcia wyrobów zawierających azbest i zdeponowania ich na wyznaczonych składowiskach w sposób eliminujący ich negatywne oddziaływanie, likwidacji do 2010r. mogilników zawierających przeterminowane środki ochrony roślin, zapewnienia odzysku i recyklingu zużytych urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych, zapewnienie odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, minimalizacji ilości powstawania specyficznych odpadów medycznych wymagających szczególnych metod unieszkodliwiania na drodze termicznego przekształcania, a także eliminację nieprawidłowych praktyk w gospodarce odpadami medycznymi.

Prowadzenie monitoringu realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, wynika z zapisów z art. 14, ust. 12b i ust. 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. z 2007r. Nr 39, poz. 251 ze zm.), według których zarząd województwa przygotowuje sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami. Przedmiotowe sprawozdania, obejmujące okres dwóch lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego okres sprawozdawczy, zarząd województwa przedkłada sejmikowi województwa oraz ministrowi właściwemu do spraw środowiska w terminie do dnia 30 września po upływie okresu sprawozdawczego. Zgodnie z zapisem art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 175, poz. 1458), pierwsze sprawozdanie z realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami obejmuje okres od dnia uchwalenia planu gospodarki odpadami do dnia 31 grudnia 2006r.

Biorąc pod uwagę fakt, iż utrzymanie czystości i porządku w gminach, a więc również racjonalne gospodarowanie odpadami komunalnymi, w myśl ustawy z dnia 13 września

1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.), należy do zadań własnych gminy, monitoringowi poddano głównie działania wskazane w planie gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego do realizacji dla samorządów gminnych i powiatowych .

Przygotowując się do sporządzania sprawozdania z realizacji Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2004-2006, w pierwszej połowie 2007r. przeprowadzono badania monitoringowe w zakresie realizacji zadań wynikających z planu wojewódzkiego. Informacje na temat realizacji zadań uzyskano w formie odpowiedzi udzielanych na szczegółową ankietę przygotowaną dla jednostek samorządu gminnego, oraz jednostek samorządu powiatowego. Zmonitorowano 23 jednostki samorządów powiatowych, 144 jednostki samorządów gminnych w województwie kujawsko-pomorskim. Do działań, których realizację objęto monitoringiem należały:

I OPRACOWANIE I WDRAŻANIE POWIATOWYCH I GMINNYCH PLANÓW GOSPODARKI ODPADAMI

II ORGANIZOWANIE I WDRAŻANIE SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

1. SYSTEMY SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW

- Objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych
- Wdrażanie systemów selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych
- Organizowanie gospodarki odpadami opakowaniowymi
- Rozwój selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych
- Rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych
- Rozwój selektywnego zbierania odpadów budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych
- Rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych
- Budowa gminnych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych

- Tworzenie ponadgminnych struktur gospodarki odpadami komunalnymi dla realizacji wspólnych przedsięwzięć

2. INSTALACJE DO ODZYSKU LUB UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW POZA SKŁADOWANIEM

- Budowa instalacji zagospodarowania i przetwarzania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (kompostownie, zakłady fermentacji beztlenowej, instalacje mechaniczno-biologiczne)
- Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznych
- Instalacje linii demontażu i recyklingu odpadów wielkogabarytowych
- Instalacje linii recyklingu odpadów budowlanych
- Instalacje linii unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych

3. SKŁADOWANIE ODPADÓW

- Budowa składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne (według standardów i wymogów UE)
- Eksploatacja istniejących na terenie gminy składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne
- Modernizacja składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne (według standardów i wymogów UE)
- Rekultywacja składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne
- Zamykanie składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne
- Ostateczne zakończenie eksploatacji składowisk odpadów niespełniających wymogów UE

III DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE

- Podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli w zakresie gospodarowania odpadami

Wyniki monitoringu realizacji planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego latach 2004-2006 zostały przedstawione w niniejszym sprawozdaniu z wykonania planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2004-2006.

**WYNIKI MONITORINGU REALIZACJI ZADAŃ
WYNIKAJĄCYCH
Z PLANU GOSPODARKI ODPADAMI WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO**

W niniejszej części sprawozdania wykorzystano dane i materiały źródłowe:

- Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu,
- Kujawsko-Pomorskiego Biura Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku,
- urzędów gmin i starostw powiatowych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego

I
POWIATOWE I GMINNE PLANY GOSPODARKI ODPADAMI
– STAN REALIZACJI
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Plany gospodarki odpadami opracowywane są na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Plany gospodarki odpadami powyższych szczebli powinny być opracowywane zgodnie z planami wyższego szczebla. W latach 2004-2006 wszystkie samorzady powiatowe i gminne na terenie województwa kujawsko-pomorskiego uchwały plany gospodarki odpadami, wypełniając tym samym obowiązek nałożony ustawą z dnia 21 kwietnia o odpadach (Dz.U. z 2007r. Nr 39, poz. 252 ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 lipca 2001r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 100, poz. 1085 ze zm.). Wszystkie projekty powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami, przedstawione Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zostały zaopiniowane pozytywnie.

Wykaz uchwalonych powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami przedstawiają poniższe zestawienia.

Tabela Powiatowe plany gospodarki odpadami

Jednostka	Opinia pozytywna Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Uchwała Rady Powiatu
MIASTA NA PRAWACH POWIATU		
Bydgoszcz	Opinia OR-I-0723/1/26/2002 z 11.09.2002r.	Uchwała Nr LIII/1703/02 z 25.09.2002r.
Grudziądz	Uchwała Nr 40/573/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XXVI/118/04 z 15.09.2004r.
Toruń	Uchwała Nr 45/644/2004 z 27.08.2004r.	Uchwała Nr 615/04 z 04.11.2004r.
Włocławek	Uchwała Nr 65/701/2003 z 26.11.2003r.	Uchwała Nr 86/XV/2003 z 01.12.2003r.
STAROSTWA POWIATOWE		
Aleksandrów Kujawski	Uchwała Nr 70/973/2004 z 28.12.2004r.	Uchwała Nr XXIII/269/2005 z 25.04.2005r.
Brodnica	Uchwała Nr 38/539/2004 z 21.07.2004r. Uchwała Nr 64/862/2004 z 01.12.2004r.	Uchwała Nr XXV/129/2005 z 24.01.2005r.
Bydgoszcz	Uchwała Nr 7/47/2004 z 11.02.2004r.	Uchwała Nr 81/XVI/04 z 11.03.2004r.
Chelmno	Uchwała Nr 38/535/2004 z 21.07.2004r.	Uchwała Nr XVI/138/04 z 29.09.2004r.

Golub-Dobrzyń	Uchwała Nr 1/10/2004 z 08.01.2004r.	Uchwała Nr XIV/62/04 z 29.01.2004r.
Grudziądz	Uchwała Nr 38/536/2004 z 21.07.2004r.	Uchwała Nr XVIII/38/2004 z 09.09.2004r.
Inowrocław	Uchwała Nr 65/702/2003 z 26.11.2003r.	Uchwała Nr XIX/121/2004 z 28.01.2004r.
Lipno	Uchwała Nr 5/38/2004 z 28.01.2004r.	Uchwała Nr XIV/95/2004 z 31.03.2004r.
Mogilno	Uchwała Nr 9/75/2004 z 25.02.2004r.	Uchwała Nr XIX/1-9/04 z 31.03.2004r.
Nakło n/Notecią	Uchwała Nr 29/330/04 z 09.06.2004r.	Uchwała Nr XX/127/2004 z 25.08.2004r. Zm: Uchwała Nr XXII/138/2004 z 27.10.2004r.
Radziejów	Uchwała Nr 40/576/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XXII/115/2004 z 23.09.2004r.
Rypin	Uchwała Nr 67/920/2004 z 15.12.2004r. Uchwała Nr 34/542/2005 z 01.07.2005r.	Uchwała Nr XXIX/193/2005 z 21.07.2005r.
Sępólno Krajeńskie	Uchwała Nr 21/215/2004 z 21.04.2004r.	Uchwała Nr XVIII/92/04 z 28.04.2004r.
Świecie	Uchwała Nr 34/439/2004 z 30.06.2004r.	Uchwała Nr XX/128/2004 z 30.07.2004r.
Toruń	Uchwała Nr 69/755/2003 z 20.12.2003r.	Uchwała Nr X/67/03 z 22.12.2004r.
Tuchola	Uchwała Nr 40/755/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XX/107/2004 z 02.09.2004r.
Wąbrzeźno	Uchwała Nr 6/44/2004 z 04.02.2004r.	Uchwała Nr XVI/66/2004 z 30.06.2004r.
Włocławek	Uchwała Nr 69/754/2003 z 20.12.2004r.	Uchwała Nr XII/137/03 z 30.12.2003r.
Żnin	Uchwała Nr 27/315/2004 z 02.06.2004r.	Uchwała Nr XIV/106/2004 z 02.07.2004r.

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

Tabela Gminne plany gospodarki odpadami

Jednostka	Opinia pozytywna Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Uchwała Rady Gminy
GMINY POWIATU ALEKSANDROWSKIEGO		
Aleksandrów Kujawski (m.)	Uchwała Nr 57/793/2004 z 29.10.2004r.	Uchwała Nr XXXIII/259/04 z 30.12.2004r.
Ciechocinek		Uchwała Nr XX/209/04 z 06.12.2004r.
Nieszawa		Uchwała Nr 93/04 z 30.12.2004r.
Aleksandrów Kujawski		Uchwała Nr XXI/188/04 06.12.2004r.
Bądkowo		Uchwała Nr XV-78/2004 z 06.12.2004r.
Koneck		Uchwała Nr XXII/122/04 z 29.12.2004r.
Raciążek		Uchwała Nr /132/05 z 08.02.2005r.
Waganiec		Uchwała Nr XX/121/04 z 29.12.2004r.
Zakrzewo		Uchwała Nr XVI/121/04 z 28.12.2004r.
GMINY POWIATU BRODNICKIEGO		
Bartniczka	Uchwała Nr 5/56/2005 z 26.01.2005r.	Uchwała Nr XXII/104/05 z 08.09.2005r.
Bobrowo	Uchwała Nr 2/26/2005 z 12.01.2005r.	Uchwała Nr XXVI/153/05 z 09.09.2005r.

Brodnica (m.)	Uchwała Nr 58/801/2004 z 03.11.2004r.	Uchwała Nr XXX/286/2005 z 16.06.2005r.
Brodnica	Uchwała Nr 36/657/2005 z 20.07.2005r.	Uchwała Nr XXXII/155/05 z 30.12.2005r.
Brzozie	Uchwała Nr 36/656/2005 z 20.07.2005r.	Uchwała Nr XXVI/128/2005 z 15.11.2005r.
Górzno	Uchwała Nr 34/543/2005 z 01.07.2005r.	Uchwała Nr XVI/122/2006 z 16.01.2006r.
Jabłonowo Pomorskie	Uchwała Nr 26/357/2005 z 04.05.2005r.	Uchwała Nr XXVI/153/2005 z 01.06.2005r.
Osiek	Uchwała Nr 30/435/2005 z 06.06.2005r.	Uchwała Nr XXIV/96/2005 z 05.09.2005r.
Świdziebnia	Uchwała Nr 21/286/2005 z 07.04.2005r.	Uchwała Nr XXIV/84/2005 z 05.12.2005r.
Zbiczno	Uchwała Nr 21/287/2005 z 07.04.2005r.	Uchwała Nr XXXIV/194/2005 z 06.06.2005r.
GMINY POWIATU BYDGOSKIEGO		
Białe Błota	Uchwała Nr 46/661/2004 z 02.09.2004r.	Uchwała Nr XXIV/339/2004 z 29.12.2004r.
Dąbrowa Chełmińska	Uchwała Nr 40/579/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XV/111/04 z 08.09.2004r.
Dobrcz	Uchwała Nr 12/130/2004 z 17.03.2004r.	Uchwała Nr XV/161/2004 z 30.11.2004r.
Koronowo	Uchwała Nr 27/323/2004 z 02.06.2004r.	Uchwała Nr XXII/249/2004 z 28.06.2004r.
Nowa Wieś Wielka	Uchwała Nr 38/538/2004 z 21.07.2004r.	Uchwała Nr XIX/187/04 z 16.09.2004r.
Osielsko	Uchwała Nr 49/696/2004 z 22.09.2004r.	Uchwała Nr VII/59/2004 z 25.11.2004r.
Sicienko	Uchwała Nr 46/666/2004 z 02.09.2004r.	Uchwała Nr XXII/151/04 z 08.12.2004
Solec Kujawski	Uchwała Nr 40/566/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XIX/131/2004 z 24.09.2004r.
GMINY POWIATU CHEŁMIŃSKIEGO		
Chełmno (m.)	Uchwała Nr 40/571/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XXVI/190/2004 z 26.10.2004r.
Chełmno	Uchwała Nr 29/335/2004 z 09.06.2004r.	Uchwała Nr XV/151/04 z 08.09.2004r.
Kijewo Królewskie	Uchwała Nr 40/581/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XVIII/108/04 z 28.09.2004r.
Lisewo	Uchwała Nr 27/322/04 z 02.06.2004r.	Uchwała Nr XVI/112/2004 z 19.11.2004r.
Papowo Biskupie	Uchwała Nr 40/572/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XVI/91/04 z 06.10.2004r.
Stolno	Uchwała Nr 27/317/2004 z 02.06.2004r.	Uchwała Nr XIII/100/04 z 22.06.2004r.
Unisław	Uchwała Nr 34/438/2004 z 30.06.2004r.	Uchwała Nr V/43/2004 z 03.12.2004r.
GMINY POWIATU GOLUBSKO-DOBRZYŃSKIEGO		
Ciechocin	Uchwała Nr 27/321/04 z 02.06.2004r.	Uchwała Nr XVII/71/2004 z 29.06.2004r.
Golub-Dobrzyń (m.)	Uchwała Nr 24/271/04 z 12.05.2004r.	Uchwała Nr XX/152/2004 z 28.06.2004r.
Golub-Dobrzyń	Uchwała Nr 27/327/2004 z 02.06.2004r.	Uchwała Nr XVII/113/2004 z 25.06.2004r.
Kowalewo Pomorskie	Uchwała Nr 27/319/2004 z 02.06.2004r.	Uchwała Nr XIV/127/04 z 30.06.2004r.
Radomin	Uchwała Nr 22/240/04 z 28.04.2004r.	Uchwała Nr 73/XVII/04 z 29.06.2004r.

Zbójno	Uchwała Nr 22/238/04 z 28.04.2004r.	Uchwała Nr XV/73/2004 z 28.06.2004r.
GMINY POWIATU GRUDZIĄDZKIEGO		
Grudziądz	Uchwała Nr 34/442/2004 z 30.06.2004r.	Uchwała Nr XIX/130/2004 z 30.06.2004r.
Gruta	Uchwała Nr 43/616/2004 z 18.08.2004r.	Uchwała Nr XVI/104/04 z 26.10.2004r.
Łasin	Uchwała Nr 46/660/2004 z 02.09.2004r.	Uchwała Nr XX/101/2004 z 04.11.2004r.
Radzyń Chełmiński	Uchwała Nr 1/5/2005 z 05.01.2005r.	Uchwała Nr XVII/140/05 z 14.02.2005r.
Rogóżno	Uchwała Nr 61/825/2004 z 18.11.2004r.	Uchwała Nr XVIII/86/2004 z 30.12.2004r.
Świecie n/Osą	Uchwała Nr 40/569/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XIX/113/04 z 30.09.2004r.
GMINY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO		
Dąbrowa Biskupia	Uchwała Nr 53/756/2004 z 13.10.2004r.	Uchwała Nr XXII/120/2004 z 28.10.2004r.
Gniewkowo	Uchwała Nr 21/285/2005 z 07.04.2004r.	Uchwała Nr XXXIII/253/2005 z 30.06.2005r.
Inowrocław (m.)	Uchwała Nr 45/642/2004 z 27.08.2004r.	Uchwała Nr XXV/316/2004 z 22.10.2004r.
Inowrocław	Uchwała Nr 47/674/2004 z 08.09.2004r.	Uchwała Nr XXXIX/227/2004 z 30.12.2004r.
Janikowo	Uchwała Nr 35/630/2005 z 13.07.2005r.	Uchwała Nr XXVI/178/2005 z 25.08.2005r.
Kruszwica	Uchwała Nr 53/734/2004 z 12.10.2004r.	Uchwała Nr XXVIII/229/2004 z 02.12.2004r.
Pakość	Uchwała Nr 40/580/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XVI/113/04 z 23.09.2004r.
Rojewo	Uchwała Nr 58/800/2004 z 03.11.2004r.	Uchwała Nr XXII/167/2005 z 30.03.2005r.
Złotniki Kujawskie	Uchwała Nr 40/570/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XXI/168/2004 z 27.08.2004r.
GMINY POWIATU LIPNOWSKIEGO		
Bobrowniki	Uchwała Nr 58/799/2004 z 03.11.2004r.	Uchwała Nr XV/98/05 z 10.02.2005r.
Chrostkowo	Uchwała Nr 48/687/2004 z 15.09.2004r.	Uchwała Nr XXIII/91/05 z 18.07.2005r.
Dobrzyń n/Wisłą	Uchwała Nr 40/565/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XVI/84/04 z 07.10.2004r.
Kikół	Uchwała Nr 60/810/2004 z 12.11.2004r.	Uchwała Nr XXVIII/105/05 z 16.03.2005r.
Lipno (m.)	Uchwała Nr 30/348/2004 z 15.06.2004r.	Uchwała Nr XIV/123/2004/2004 z 18.08.2004r.
Lipno	Uchwała Nr 33/414/2004 z 23.06.2004r.	Uchwała Nr XVI/79/2004 z 06.09.2004r.
Skępe	Uchwała Nr 40/568/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr Uchwała Nr/106/2004 z 02.09.2004r.
Tłuchowo	Uchwała Nr 40/564/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XVI/94/2004 z 31.08.2004r.
Wielgie	Uchwała Nr 30/349/2004 z 15.06.2004r.	Uchwała Nr XVII/94/2004 z 28.06.2004r.
GMINY POWIATU MOGILEŃSKIEGO		
Dąbrowa	Uchwała Nr 53/737/2004 z 12.10.2004r.	Uchwała Nr XX/109/2004 z 25.11.2004r.
Jezióra Wielkie	Uchwała Nr 51/709/2004 z 05.10.2004r.	Uchwała Nr XXII/105/2004 z 22.10.2004r.

Mogilno	Uchwała Nr 54/768/2004 z 20.10.2004r.	Uchwała Nr XXIV/199/2004 z 25.11.2004r.
Strzelno	Uchwała Nr 15/201/2005 z 16.03.2005r.	Uchwała Nr XXXI/231/2005 z 25.05.2005r.
GMINY POWIATU NAKIELSKIEGO		
Kcynia	Uchwała Nr 22/291/2005 z 13.04.2005r.	Uchwała Nr XXXIV/258/2005 z 30.06.2005r.
Mrocza	Uchwała Nr 53/738/2004 z 12/10.2004r.	Uchwała Nr XXIV/2/253/04 z 03.12.2004r.
Nakło n/Notecią	Uchwała Nr 67/936/2004 z 15.12.2004r.	Uchwała Nr /127/2004 z 25.08.2004r.
Sadki	Uchwała Nr 60/811/2004 z 12.11.2004r.	Uchwała Nr XXIII/10/2005 z 30.03.2005r.
Szubin	Uchwała Nr 12/132/2005 z 23.02.2005r.	Uchwała Nr XXV/222/05 z 26.04.2005r.
GMINY POWIATU RADZIEJOWSKIEGO		
Bytoń	Uchwała Nr 49/694/2004 z 22.09.2004r.	Uchwała Nr XXI/123/05 z 22.02.2005r.
Dobre	Uchwała Nr 49/695/2004 z 22.09.2004r.	Uchwała Nr XXIII/113/04 z 26.11.2004r.
Osięciny	Uchwała Nr 49/697/2004 z 22.09.2004r.	Uchwała Nr XVII/119/2004 z 29.12.2004r.
Piotrków Kujawski	Uchwała Nr 48/688/2004 z 15.09.2004r.	Uchwała Nr XXII/104/2004 z 30.12.2004r.
Radziejów (m.)	Uchwała Nr 47/673/2004 z 08.09.2004r.	Uchwała Nr 115/04 z 30.11.2004r.
Radziejów	Uchwała Nr 51/710/2004 z 05.10.2004r.	Uchwała Nr XIX/109.2004 z 30.12.2004r.
Topólka	Uchwała Nr 47/672/2004 z 08.09.2004r.	Uchwała Nr XIII/91/04 z 26.11.2004r.
GMINY POWIATU RYPIŃSKIEGO		
Brzuze	Uchwała Nr 5/58/2005 z 26.01.2005r.	Uchwała Nr XXIX/118/05 z 29.04.2005r.
Rogowo	Uchwała Nr 2/27/2005 z 12.01.2005r.	Uchwała Nr XX/3/05 z 11.02.2005r.
Rypin (m.)	Uchwała Nr 64/861/2004 z 01.12.2004r.	Uchwała Nr XXIII/171/05 z 17.01.2005r.
Rypin	Uchwała Nr 5/55/2005 z 26.01.2005r.	Uchwała Nr XXIV/115/05 z 07.03.2005r.
Skrwilno	Uchwała Nr 5/57/2005r/ z 26.01.2005r.	Uchwała Nr XXII/115/05 z 27.06.2005r.
Wąpielsk	Uchwała Nr 5/59/2005 z 26.01.2005r.	Uchwała Nr XXII/111/05 z 23.02.2005r.
GMINY POWIATU SĘPOLEŃSKIEGO		
Kamień Krajeński	Uchwała Nr 40/577/2004 z 04.08.2004r	Uchwała Nr XIX/161/04 z 14.10.2004r.
Sępólno Krajeńskie	Uchwała Nr 45/643/2004 z 27.08.2004r.	Uchwała Nr XXV/224/04 z 25.11.2004r.
Sośno	Uchwała Nr 54/767/2004 z 20.10.2004r.	Uchwała Nr XVI/99/04 z 30.11.2004r.
Więcbork	Uchwała Nr 33/415/2004 z 23.06.2004r.	Uchwała Nr XXII/199/2004 z 30.12.08.2004r. zmiana uchwały: Uchwała Nr XXIV/233/2004 z 25.11.2004r.
GMINY POWIATU ŚWIECKIEGO		
Bukowiec	Uchwała Nr 33/413/2004 z 23.06.2004r.	Uchwała Nr XIV/136/2004 z 19.08.2004r.

Dragacz	Uchwała Nr 29/333/2004 z 09.06.2004r.	Uchwała Nr 123/15/04 z 19.10.2004r.
Drzycim	Uchwała Nr 33/411/2004 z 23.06.2004r.	Uchwała Nr XIV/93/2004 z 29.06.2004r.
Jeżewo	Uchwała Nr 40/567/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XV/111/2004 z 22.09.2004r.
Lniano	Uchwała Nr 29/332/2004 z 09.06.2004r.	Uchwała Nr XVI/129/2004 z 31.08.2004r.
Nowe	Uchwała Nr 33/412/2004 z 23.06.2004r.	Uchwała Nr XX/144/2004 z 29.09.2004r.
Osie	Uchwała Nr 38/550/2004 z 21.07.2004r.	Uchwała Nr XIV/81/04 z 17.08.2004r.
Pruszcz	Uchwała Nr 34/441/2004 z 30.06.2004r.	Uchwała Nr XXVI/153/04 z 24.09.2004r.
Świecie	Uchwała Nr 34/436/2004 z 30.06.2004r.	Uchwała Nr 238/04 z 30.09.2004r.
Świekatowo	Uchwała Nr 34/440/2004 z 30.06.2004r.	Uchwała Nr XX/105/04 z 13.10.2004r.
Warlubie	Uchwała Nr 29/331/2004 z 09.06.2004r.	Uchwała Nr XV/109/04 z 28.09.2004r.
GMINY POWIATU TORUŃSKIEGO		
Chelmża (m.)	Uchwała Nr 29/334/04 09.06.2004r	Uchwała Nr XIV/121/04 z 18.06.2004r.
Chelmża	Uchwała Nr 22/237/04 z 28.04.2004r.	Uchwała Nr XXIV/219/04 z 23.06.2004r.
Czernikowo	Uchwała Nr 22/236/04 z 28.04.2004r.	Uchwała Nr XV/111/2004 z 20.07.2004r.
Lubicz	Uchwała Nr 21/216/2004 z 21.04.2004r.	Uchwała Nr XXII/291/04 z 30.06.2004r.
Łubianka	Uchwała Nr 30/347/2004 z 15.06.2004r.	Uchwała Nr XV/91/2004 z 25.06.2004r.
Łysomice	Uchwała Nr 22/239/04 z 28.04.2004r.	Uchwała Nr XVIII/97/04 z 30.06.2004r.
Obrowo	Uchwała Nr 12/131/2004 17.03.2004r.	Uchwała Nr XVII/101/2004 z 29.06.2004r.
Wielka Nieszawka	Uchwała Nr 8/62/2004 z 18.02.2004r.	Uchwała Nr XIV/82/04 z 20.04.2004r.
Zławieś Wielka	Uchwała Nr 21/217/2004 z 21.04.2004r.	Uchwała Nr XIII/111/2004 z 28.06.2004r.
GMINY POWIATU TUCHOŁSKIEGO		
Cekcyn	Uchwała Nr 40/582/2004 z 04.08.2004r	Uchwała Nr XVII/133/04 z 15.09.2004r.
Gostycyn	Uchwała Nr 40/597/2004 z 04.08.2004r	Uchwała Nr XXIII/11/04 z 25.09.2004r.
Kęsowo	Uchwała Nr 40/592/2004 z 04.08.2004r	Uchwała Nr XX/78/2004 z 30.09.2004r.
Lubiewo	Uchwała Nr 41/610/2004 z 11.08.2004r.	Uchwała Nr XVIII/119/2004 z 02.09.2004r.
Śliwice	Uchwała Nr 40/595/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XVI/105/04 z 28.09.2004r.
Tuchola	Uchwała Nr 40/596/2004 z 04.08.2004r	Uchwała Nr XXV/199/04 z 24.09.2004r.
GMINY POWIATU WĄBRZESKIEGO		
Dębowa Łąka	Uchwała Nr 64/863/2004 z 01.12.2004r.	Uchwała Nr 79/73/2004 z 10.11.2004r.
Książki	Uchwała Nr 27/318/2004 z 02.06.2004r.	Uchwała Nr XIV/64/04 z 30.06.2004r.
Płużnica	Uchwała Nr 24/272/04 z 12.05.2004r.	Uchwała Nr XV/114/2004 z 30.06.2004r.

Wąbrzeźno (m.)	Uchwała Nr 40/586/2004 z 04.08.2004r.	Uchwała Nr XXII/149/04 z 16.09.2004r. Zmiana uchwały: Uchwała Nr XXIII/161/04 z 08.11.2004r.
Wąbrzeźno	Uchwała Nr 27/316/2004 z 02.06.2004r.	Uchwała Nr /138/04 z 30.07.2004r.
GMINY POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO		
Baruchowo	Uchwała Nr 61/824/2004 z 18.11.2004r.	Uchwała Nr XXI/125/04 z 29.10.2004r.
Boniewo	Uchwała Nr 41/609/2004 z 11.08.2004r.	Uchwała Nr Uchwała Nr/79/04 z 30.11.2004r.
Brześć Kujawski	Uchwała Nr 67/935/2004 z 15.12.2004r.	Uchwała Nr XXIV/156/05 z 24.03.2005r.
Chocień	Nie wystapiono o opinię do Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Uchwała Nr XVIII/71/04 oraz Nr XVIII/72/04 z 31.08.2004r.
Chodecz	Uchwała Nr 32/481/2005 z 15.06.2005r.	Uchwała Nr XXVI/154/05 z 14.06.2005r.
Fabianki	Uchwała Nr 22/462/2006 z 25.05.2006r.	Uchwała Nr XXXIV/180/2006 z 28.06.2006r.
Izbica Kujawska	Uchwała Nr 34/437/2004 z 30.06.2004r.	Uchwała Nr XIV/72/2004 z 06.12.2004r.
Kowal (m.)	Uchwała Nr 70/972/2004 z 20.12.2004r.	Uchwała Nr XXVI/111/05 z 22.02.2005r.
Kowal	Uchwała Nr 54/766/2004 z 20.10.2004r.	Uchwała Nr XVIII/94/04 z 02.12.2004r.
Lubań	Uchwała Nr 38/537/2004 z 21.07.2004r.	Uchwała Nr XVI/113/04 z 22.09.2004r.
Lubień Kujawski	Uchwała Nr 64/864/2004 z 01.12.2004r.	Uchwała Nr XXII/124/05 z 16.02.2005r.
Lubraniec	Uchwała Nr 38/534/2004 z 21.07.2004r.	Uchwała Nr XXI/159/2004 z 12.08.2004r.
Włocławek	Uchwała Nr 53/735/2004 z 12.10.2004r.	Uchwała Nr XXI/184/04 z 17.12.2004r.
GMINY POWIATU ŻNIŃSKIEGO		
Barcin	Uchwała Nr 41/611/2004 z 11.08.2004r.	Uchwała Nr Uchwała Nr/132/2004 z 15.09.2004r. Zmiana uchwały: Uchwała Nr XXVII/160/04 z 02.12.2004r.
Gąsawa	Uchwała Nr 41/613/2004 z 11.08.2004r.	Uchwała Nr XV/85/04 z 30.09.2004r. Zmiana uchwały: Uchwała Nr XVII/107/04 z 30.12.2004r.
Janowiec Wielkopolski	Uchwała Nr 38/549/2004 z 21.07.2004r.	Uchwała Nr XV/148/04 z 26.07.2004r.
Łabiszyn	Uchwała Nr 41/612/2004 z 11.08.2004r.	Uchwała Nr XVI/130/04 z 02.09.2004r.
Rogowo	Uchwała Nr 38/540/2004 z 21.07.2004r.	Uchwała Nr XVI/119/04 z 29.09.2004r. Zmiana Uchwała Nr XVIII/137/04 z 08.12.2004r.
Żnin	Uchwała Nr 38/541/2004 z 21.07.2004r.	Uchwała Nr XVIII/180/2004 z 17.09.2004r. zmiana uchwały: Uchwała Nr XIX/196/2004 z 10.11.2004r.

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

II

ANALIZA GOSPODAROWANIA ODPADAMI NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W LATACH 2004-2006

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytworzonych odpadów komunalnych

W myśl ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. z 2007r. Nr 39, poz. 251 ze zm.) odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych

Źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury takie jak: handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, obiekty turystyczne, targowiska.

Szacuje się, że ilość odpadów komunalnych wytworzonych w obiektach produkcyjnych, handlowych, usługowych itp. w województwie kujawsko-pomorskim wynosi około 50 tys. Mg (przyjęto wg GUS ilość zatrudnionych w województwie około 762 tys. osób oraz średni wskaźnik wytwarzania odpadów na poziomie 65 kg/pracownik/rok.) Ocenia się, że 9% odpadów komunalnych wytwarzanych przez mieszkańców województwa tj. około 35 500 Mg trafia nielegalnie do środowiska. Ocenia się, że zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych objętych jest ponad 90% mieszkańców miast, a na terenach wiejskich wskaźnik ten jest dużo niższy i jest szacowany na ok.70%.

Z danych statystycznych wynika, że około 2/3 odpadów komunalnych wytwarzanych jest w gospodarstwach domowych, a 1/3 tych odpadów wytwarzana jest w obiektach infrastruktury technicznej. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2005r. zebrano 223 kg odpadów komunalnych (Raport WIOŚ). Informacje o ilościach wytwarzanych odpadów komunalnych przez wytwórców odpadów nie są objęte obowiązkiem sprawozdawczym, w związku z czym brak szczegółowych danych w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę źródła wytwarzania oraz analizując ich skład z punktu widzenia możliwości technologicznych związanych z odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów, wyróżnić można następujące strumienie odpadów komunalnych: odpady kuchenne ulegające

biodegradacji, odpady zielone, papier i tektura, odpady wielomateriałowe, tworzywa sztuczne, szkło, metale, odzież, tekstylia, drewno, odpady niebezpieczne oraz odpady mineralne. Szczegółową analizę strumieni odpadów komunalnych zawarto w tabeli poniżej .

Tabela Średni procentowy skład odpadów komunalnych wytworzonych w miastach, na obszarach wiejskich i w obiektach infrastruktury

Lp.	Strumień odpadów komunalnych	Miasta	Tereny wiejskie	Obiekty infrastruktury
1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	33	18	10
2	Odpady zielone	2	4	2
3	Papier i tektura	20	12	27
4	Odpady wielomateriałowe	4	3	18
5	Tworzywa sztuczne	14	12	18
6	Szkło	8	8	10
7	Metale	5	5	5
8	Odzież, tekstylia	1	1	3
9	Drewno	2	2	1
10	Odpady niebezpieczne	1	1	1
11	Odpady mineralne	10	34	5
RAZEM		100%	100%	100%

Źródło: KPGO 2010

Skład morfologiczny odpadów komunalnych pochodzących z terenów wiejskich różni się od odpadów miejskich. W odpadach tych występują zwiększone ilości drobnej frakcji, głównie popiół z domowych pieców węglowych oraz składniki mineralne (żużel, kamień), zdecydowanie mniej jest natomiast odpadów kuchennych ulegających biodegradacji (odpadów organicznych).

Na podstawie rzeczywistych ilości odpadów komunalnych unieszkodliwianych na składowiskach odpadów ustalono wskaźniki ilości odpadów wytwarzanych przez jednego mieszkańca dla :

- małych aglomeracji miejskich - 250 kg/M/rok,
- dużych aglomeracji miejskich - 300 kg/M/rok,
- terenów wiejskich - 52 kg/M/rok.

Wskaźnik dla dużych aglomeracji miejskich zastosowano dla czterech największych miast regionu – powiatów grodzkich: Bydgoszczy, Torunia, Włocławka i Grudziądz. Dla powiatów ziemskich przyjęto ogólne założenie, że przeciętnie 30-40% ludności mieszka w miastach, a pozostała część – na obszarach wiejskich. Przyjęto tutaj średni wskaźnik rocznej ilości odpadów wytwarzanych przez jednego mieszkańca w ilości 100 kg. Wyjątek zastosowano dla powiatu inowrocławskiego, w którym aż 65% ogółu ludności mieszka w pięciu miastach powiatu oraz dla powiatu świeckiego, dla którego przyjęto wskaźnik na poziomie 150 kg/M/rok.

W latach 2004-2006 odpady komunalne składowano na 91 składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Nagromadzenie odpadów na tych obiektach na koniec 2005r. osiągnęło poziom 5,7 mln. Mg.

Tabela Składowiska odpadów, na których składowane są odpady komunalne, funkcjonujące w województwie kujawsko-pomorskim wraz z bilansem odpadów (według stanu na 31.12. 2005r.)

Lp.	Lokalizacja składowiska	Funkcja składowiska (rejon obsługi)	Przychód w Mg/rok	W tym odpady komunalne	Odpady odzyskane
<i>m. Bydgoszcz</i>					
1	ul. Prądocińska Kompleks utylizacji odpadów	Międzygminne-miasto Bydgoszcz, Solec Kujawski, gminy Białe Błota i Nowa Wieś Wielka	37 660,10		
2	kwatera balastu BIO-EN-ER		52 992,85		
			w sumie		
			90 652,94	85 502,19	30 195,85
<i>m. Toruń</i>					
3	ul. Kociewska (Katarzynka)	Międzygminne-miasto Toruń, gmina Wielka Nieszawka	85 919,18	72 301,24	56 985,00
<i>Powiat aleksandrowski</i>					
4	Służewo	Międzygminne-gminy pow. aleksandrowskiego	15 825,35	15 670,85	420,73
<i>powiat brodnicki</i>					
5	Brodnica	Miejskie-miasto Brodnica	10 643,18	9 471,36	231,00
6	Miesiączkowo	Gminne-gmina Górzno	207,01	207,01	
7	Łapinóż	Międzygminne-gminy Osiek, Brodnica, Świdziebnia, Grażawy	706,60	691,60	15,00
<i>powiat bydgoski</i>					
8	Bolumin	Dąbrowa Chełmińska	1 051,18	290,23	
9	Magdalenka	Dobrcz	230,37	230,37	
10	Żołędowo	Osielsko	2 252,00	2 252,00	
11	Trzemiętówko	Sicienko		1 267,28	
<i>powiat chełmiński</i>					
12	Osnowo	Międzygminne-miasto Chełmno i pozostałe gminy powiatu chełmińskiego: Stolno, Lisewo, Kijewo Królewskie, Papowo Biskupie, Unisław	6 603,31	6 478,10	54,72
<i>powiat golubsko-dobrzyński</i>					
13	Rudaw	Gmina Ciechocin		128,36	
14	Białkowo	Międzygminne-miasto i gmina Golub-Dobrzyń, gmina Radomin	4 869,48	4 615,07	44,00
15	Rembiocha	Gmina Zbójno		126,00	
<i>powiat grudziądzki</i>					
16	Zakurzewo	Międzygminne-miasto i gmina Grudziądz, gmina Rogóźno	14 697,21	13 627,51	371,23
17	Boguszewo	Gmina Gruta		717,79	8,03
18	Szczepanki	Gmina Łasin		1 013,54	64,80
19	Świecie n/ Osą	Gmina Świecie n/ Osą		391,34	6,18
<i>powiat inowrocławski</i>					
20	Stanomin	Dąbrowa Biskupia		403,19	

21	Kaczkowo	Gniewkowo	4 856,12	3 993,81	
22	Mątwy	Miasto Inowrocław	22 500,22	22 297,04	465,30
23	Karczyn	Gmina Inowrocław		1 680,10	158,30
24	Skotniki	Kruszwica		1504,40	50,43
25	Giebnią	Międzygminne-gminy Pakość i Janikowo	16 248,90	13 555,04	
26	Jaszcóółtowo	Międzygminne-gminy Rojewo i Złotniki Kujawskie		549,52	
<i>powiat lipnowski</i>					
27	Polichnowo	Gmina Bobrowniki		293,19	
28	Płomiany	Gmina Dobrzyń n/Wisłą	431,50	419,70	
29	Grodzeń	Gmina Kikół	243,22		
30	Lipno	Miasto i gmina Lipno	9 013,65	6 754,53	
31	Skepe	Gmina Skepe		1 095,56	
32	Teodorowo	Gmina Wielgie	666,30	665,10	
<i>powiat mogileński</i>					
33	Sucharzewo	Gmina Dąbrowa Mogileńska	364,90	319,40	
34	Jezióra Wielkie	Gmina Jeziora Wielkie		101,80	
35	Siedlimowo	Gmina Jeziora Wielkie		132,00	
36	Szerzawy	Gmina Mogilno		4 585,23	
37	Bławaty	Gmina Strzelno		2 268,92	3,00
<i>powiat nakielski</i>					
38	Ostrowo	Gmina Mrocza	1 222,17	1 165,06	
39	Rozwarzyn	Międzygminne-gminy Kcynia, Nakło, Szubin	10 549,73	10 447,61	
40	Ostrówiec	Gmina Sadki		600,90	
<i>powiat radziejowski</i>					
41	Wandynowo	Międzygminne-gminy Bytoń i Topólka		410,80	3,80
42	Byczyna	Gmina Dobre	351,40	340,35	4,80
43	Borucin	Gmina Osiećiny		252,40	
44	Jerzyce	Gmina Piotrków Kujawski		644,00	
45	Broniewo	Miasto i gmina Radziejów	1 480,05	1 230,70	
<i>powiat rypiński</i>					
46	Huta Chojno	Gmina Rogowo	119,75		
47	Puszcza Miejska	Międzygminne-miasto i gmina Rypin, gmina Brzuze		2 901,24	2 319,64
48	Szczawno	Gmina Skrwilno		57,65	
49	Radziki Duże	Gmina Wąpielsk	191,63	129,63	0,36
<i>powiat sepołeński</i>					
50	Kamień Krajeński	Gmina Kamień Krajeński	1 301,49	1 077,41	
51	Włósciborek	Gmina Sępólno Krajeńskie		2 471,60	
52	Skoraczewo	Gmina Sośno		163,70	4,00
53	Dalkowo	Gmina Więcbork	1 474,30	1 468,40	1050
<i>powiat świecki</i>					
54	Tuszynki	Gmina Bukowiec		367,42	121,20
55	Sierosławek	Gmina Drzycim		61,60	
56	Białe Błota	Gmina Jezewo		186,96	6,43
57	Lnianek	Gmina Lniano		229,71	
58	Ostrowite	Gmina Lniano		180,61	
59	Twarda Góra	Gmina Nowe n. Wisłą		2 612,16	10,00
60	Wierzchy	Gmina Osie		10,50	
61	Osie	Gmina Osie		541,32	13,00
62	Małociechowo	Gmina Pruszcz		336,40	
63	Sulnówko	Gmina Świecie	19 473,98		14 839,83
64	Zalesie Królewskie	Gmina Świekatowo		134,00	
65	Wielki Komórsk	Gmina Warlubie	577,80	245,52	6,00

<i>powiat toruński</i>					
66	Jackowo	Gmina Czernikowo	681,00	672,75	
67	Bierzgłowo	Gmina Łubianka		378,00	2,90
68	Kamionki Duże	Międzygminne-gmina Łysomice, miasto i gmina Chełmża, gmina Kowalewo Pomorskie	4 780,15	4 277,85	
69	Łążyn	Gmina Zławieś Wielka	1 586,32	1 497,30	
<i>powiat tucholski</i>					
70	Gostycyn	Gmina Gostycyn		363,65	94,20
71	Bysławek	Gmina Lubiewo		393,68	34,60
72	Rosochatka	Gmina Śliwice		413,61	31,27
73	Bładowo	Międzygminne-gminy Tuchola, Cekcyn i Kęsowo	9 711,03	8 938,27	91,76
<i>powiat wąbrzeski</i>					
74	Niedźwiedz	Międzygminne-miasto i gmina Wąbrzeźno, gminy Dębowa Łąka, Bobrowo, Lisewo, Płużnica, Książki, Radzyń Chełmiński, Jabłonowo Pom.	31 191,07	27 947,60	5,97
<i>powiat włocławski</i>					
75	Kurowo Kolonia	Gmina Baruchowo		50	
76	Machnacz	Miasto i gmina Włocławek	8 396,00	6 274,82	15 624,00
77	Stary Brześć	Gmina Brześć Kujawski	1 373,51	1 328,58	16,00
78	Niemojewo	Międzygminne-gminy Boniewo i Chocień		548,60	
79	Lubieniec	Miasto i gmina Chodecz	928,13	335,81	231,00
80	Wilczeniec Fabiański	Gmina Fabianki		1144,00	34,00
81	Naczachowo	Gmina Izbica Kujawska		687,78	
82	Przydatki Gołasz	Miasto i gmina Kowal	1 156,59	1088,20	
83	Kucierz	Gmina Lubanie		205,20	
84	Narty	Gmina Lubień Kujawski	231,60	212,60	
85	Agnieszkowo	Gmina Lubraniec		661	
<i>powiat żniński</i>					
86	Barcin	Gmina Barcin	3 272,87	3 266,61	
87	Łysin	Gmina Gąsawa		671,94	
88	Zrazim	Gmina Janowiec Wielkopolski		1176,00	
89	Załachowo	Łabiszyn		1 813,58	
90	Rogowo	Rogowo	1 107,80	1 105,00	
91	Wawrzynki	Gmina Żnin		8 181,40	
Razem			644763,00	377532,85	123 587,00

Źródło: odpady komunalne na terenie województwa kujawsko-pomorskiego „Koncepcja gospodarowania”

Tabela Rodzaje odpadów składowanych na składowiskach odpadów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2004-2006

G R U P A		Odpady składowane			
		Mg			
		2004	2005	2006	RAZEM
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	0,000	0,000	0,000	0,000
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	2.887,760	3.932,720	2.321,430	9.141,910
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	17.198,410	7.258,070	2.597,520	27.054,000
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	730,500	540,960	2.119,850	3.391,310
05	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pizolitycznej przeróbki węgla	0,000	0,000	0,000	0,000
06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	13.075,600	14.292,110	13.983,040	41.350,750
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	24.321,620	14.336,570	15.966,35	54.624,540
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	20,250	22,410	25,040	67,700
09	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	0,000	0,000	0,000	0,000
10	Odpady z procesów termicznych	56.998,700	38.377,180	24.347,76	119.723,640

11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali ciężkich	0,000	0,000	0,000	0,000
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	469,760	775,860	747,980	1.993,600
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	0,000	0,000	0,000	0,000
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	0,000	0,000	0,000	0,000
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	1.285,660	1.752,100	2.383,910	5.421,670
16	Odpady nieujęte w innych grupach	2.339,550	4.189,950	3.688,12	10.217,620
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	10.948,990	15.105,770	23.145,330	49.200,090
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	2,890	1,330	0,000	4,220
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	104.467,300	103.115,000	113.527,600	321.109,900
20	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie	298.075,900	300.381,700	328.202,000	926.659,600
RAZEM		532.822,890	504.081,730	533.055,930	1.569.960,550

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

Odpady ulegające biodegradacji

Większość gmin regionu to gminy typowo rolnicze, gdzie segregowane odpady biodegradowane, tzw. odpady zielone wykorzystywane są bezpośrednio w gospodarstwach domowych, w których zostały wytworzone.

Kompostownie odpadów organicznych znajdują się na składowiskach odpadów oraz przy oczyszczalniach ścieków, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela Kompostownie odpadów organicznych w województwie kujawsko-pomorskim

(wg stanu na 31.12.2006r.)

Lp.	Miejsce lokalizacji kompostowni odpadów organicznych	Gmina
1.	Zakład Utylizacji Odpadów w Machnaczy	Brześć Kujawski
2.	Składowisko odpadów w Miesiączkowie	Górzno
3.	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Inowrocławiu – Mątwy	Inowrocław
4.	RZUOK "Rypin" w Puszczy Miejskiej	Rypin
5.	Składowisko odpadów w Białych Błotach	Jeżewo
6.	Składowisko odpadów w Niedźwiedziu	Dębowa Łąka
7.	Kompleks Utylizacji Odpadów – ul. Prądocińska w Bydgoszczy	Bydgoszcz
8.	Oczyszczalnia ścieków komunalnych w Toruniu	Toruń
9.	Oczyszczalnia ścieków komunalnych w Brodnicy	Brodnica

Podjęmowane są również działania w zakresie rozwoju selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji, polegające na współpracy z samorządami gmin w ramach realizacji zadania „Ekologizacja Wsi – budowa kompostowników.”

Komunalne osady ściekowe

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego funkcjonuje (wg stanu na 31.12.2005r.) 140 komunalnych oczyszczalni ścieków. Są one źródłem powstawania osadów ściekowych wymagających zagospodarowania. Ilość wytwarzanych komunalnych osadów ściekowych jest uzależniona od zawartości zanieczyszczeń w ściekach, przyjętej i realizowanej technologii oczyszczania oraz stopnia rozkładu substancji organicznych w procesie tzw. stabilizacji. W ostatnich latach nastąpił wzrost ilości wytworzonych komunalnych osadów ściekowych, co jest wynikiem rozwoju systemu oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej. Główny kierunek w zagospodarowaniu osadów ściekowych polega na ich gospodarczym wykorzystaniu do celów rekultywacyjnych terenów zdegradowanych

lub leśnych. Ponadto osady ściekowe unieszkodliwiane są poprzez składowanie na składowiskach odpadów.

Tabela Wytworzone ustabilizowane komunalne osady ściekowe w latach 2004-2006

Wytworzone ustabilizowane komunalne osady ściekowe			
(Mg)			
2004	2005	2006	RAZEM w latach 2004-2006
135.867,800	101.946,200	129.610,900	367.424,900

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

System gospodarowania odpadami komunalnymi oraz instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Na terenie województwa kujawsko – pomorskiego funkcjonują następujące instalacje służące do odzysku z odpadów komunalnych:

- instalacje do odzysku biogazu znajdują się: w Kompleksie Utylizacji Odpadów dla miasta Bydgoszczy, przy ul. Prądocińskiej w Bydgoszczy, byłym składowisku odpadów przy ul. Inwalidów w Bydgoszczy, na składowisku odpadów w Zakurzewie (gm. Grudziądz), na nieczynnym składowisku odpadów w Grudziądzu (dzielnica Rząd), na składowisku odpadów w Toruniu, na nieczynnym składowisku odpadów w Kozłowie (gm. Świecie), w RZUOK „Rypin” w Puszczy Miejskiej oraz w ZUO w Machnacu. W wyniku beztlenowego rozkładu odpadów wytwarza się tam biogaz.
- kompostownie odpadów organicznych znajdują się na składowiskach odpadów w miejscowościach: Machnacz (gm. Brześć Kujawski), Miesiączkowo (gmina Górzno), Mątwy (gmina Inowrocław), Puszcza Miejska (gmina Rypin) oraz przy oczyszczalni ścieków w Toruniu i Brodnicy.
- stacje odbioru tworzyw sztucznych znajdują się na składowiskach odpadów w Brodnicy, Zakurzewie (gmina Grudziądz).

Pozytywne tendencje obserwuje się w przypadku zagospodarowania odpadów komunalnych i selektywnej zbiórki surowców wtórnych. W 2005r. wysegregowano łącznie ponad 77 831 Mg surowców wtórnych (o 32845 Mg – ok. 42% więcej niż w 2004r.).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007r. Nr 39, poz. 251 ze zm.) wprowadza następujące typy składowisk odpadów: składowisko odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów obojętnych, składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Odpady komunalne składowane są na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Charakterystykę składowisk odpadów wraz z ich oceną pod kątem spełniania wymogów ochrony środowiska zawarto w poniższym zestawieniu. Ocenę składowisk oparto o wyniki przeglądów ekologicznych, do wykonania których zostali zobowiązani zarządzający składowiskami na podstawie art. 33 ust. 1. Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu Ustawy – Prawo ochrony środowiska, Ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085 z późn. zm.). Zastosowano dwie kategorie oceny składowisk:

- **spełnia podstawowe wymogi techniczne** - oznacza, że składowisko funkcjonuje prawidłowo, jest wyposażone w niezbędne urządzenia techniczne wymienione w tabeli 10, nie zagraża jakości środowiska oraz posiada ponad 15% wolnej pojemności,
- **nie spełnia podstawowych wymogów technicznych** - oznacza, że składowisko nie jest wyposażone w podstawowe urządzenia techniczne, zawarte w tabeli 10 lub jest zapelnione, co uniemożliwia jego dalsze funkcjonowanie.

Tabela Pojemności i ocena składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne (wg stanu na 31.12.2005r.)

Lp.	Lokalizacja składowiska	Funkcja składowiska (rejon obsługi)	Pojemność składowiska (Mg w m ³) planowana	% Zapełnienia	Uszczelnienie	Drenaż	Instalacja gazu składowiskowego	Waga	Brodzik	Monitoring zgodnie z decyzją	Ocena składowiska
m. Bydgoszcz											
1	1. Składowisko odpadów balastowych	Międzygminne-miasto Bydgoszcz, Solec Kujawski, gminy Białe Błota i Nowa Wieś Wielka	135 091	5	jest	jest	n.d.	jest	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
2	2. Składowisko bio kopiec BIO-EN-ER		450 225	9	jest	jest	jest	jest	brak	jest	
m. Toruń											
3	ul. Kociewska (Katarzynka)	Międzygminne-miasto Toruń, gmina Wielka Nieszawka	3 747 000	88	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
powiat aleksandrowski											
4	Służewo	Międzygminne-gminy powiatu aleksandrowskiego	217 996	59	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
powiat brodnicki											
5	Brodnica	Miejskie-miasto Brodnica	241 740	36	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
6	Miesiączkowo	Gminne-gmina Górzno	24 000	71,5	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych

7	Łapinóż	Międzygminne-gminy Osiek, Brodnica, Świdziebnia, Grażawy	12 690	50	brak	jest	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat bydgoski											
8	Bolumin	Dąbrowa Chełmińska	9 500	65	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
9	Magdalenka	Dobrez	6 413	100	jest	jest	jest	brak	jest	brak	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
10	Żołędowo	Osielsko	30 800	46,7	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
11	Trzemiętówko	Sicienko	16 450	85	brak	brak	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat chełmiński											
12	Osnowo	Międzygminne-miasto Chełmno i gminy powiatu chełmińskiego	174 177	45,4	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
powiat golubsko-dobrzyński											
13	Rudaw	Gmina Ciechocin	5 775	72,5	brak	jest	brak	brak	jest	brak	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych

14	Białkowo	Międzygminne-miasto i gmina Golub-Dobrzyń, gmina Radomin	59 907	73,5	jest	jest	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
15	Rembiocha	Gmina Zbójno	7 318	7,5	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat grudziądzki											
16	Zakurzewo	Międzygminne-miasto i gmina Grudziądz, gmina Rogóżno	314 000	39	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
17	Boguszewo	Gmina Gruta	7 500	33	jest	jest	jest	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
18	Szczepanki	Gmina Łasin	50 000	85	brak	brak	jest	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
19	Świecie n/ Osą	Gmina Świecie n/ Osą	6 778	125	jest	jest	brak	brak	brak	brak	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat inowrocławski											
20	Stanomin	Dąbrowa Biskupia	9 127	50	jest	jest	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
21	Kaczkowo	Gniewkowo	30 000	82	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
22	Mątwy	Miasto Inowrocław	1 564 565	39	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne

23	Karczyn	Gmina Inowrocław	24 5000	38	jest	jest	brak	jest	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
24	Skotniki	Kruszwica	15 000	95,4	jest	jest	jest	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
25	Giebnia	Międzygminne-gminy Pakość i Janikowo	63 226	14,5	jest	jest	brak	jest	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
26	Jaszcółtowo	Międzygminne gminy Rojewo i Złotniki Kujawskie	240 825	25,8	brak	jest	jest	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat lipnowski											
27	Polichnowo	Gmina Bobrowniki	20 000	94	jest	jest	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
28	Płomiany	Gmina Dobrzyń n/Wisłą	5 600	50	jest	brak	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
29	Grodzeń	Gmina Kikół	3 800	71	jest	jest	brak	brak	brak	brak	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
30	Lipno (ul. Wyszynskiego)	Miasto i gmina Lipno	134 280	90	brak	brak	jest	brak	brak	brak	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych

31	Skepe	Gmina Skepe	27 000	93,5	jest	jest	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
32	Teodorowo	Gmina Wielgie	24 000	23	brak	brak	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat mogileński											
33	Sucharzewo	Gmina Dąbrowa Mogileńska	16 000	35	brak	jest	jest	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
34	Jezióra Wielkie	Gmina Jezióra Wielkie	10 698	29	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
35	Siedlimowo	Gmina Jezióra Wielkie	14 1000	36,6	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
36	Szerzawy	Gmina Mogilno	79 860	67	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
37	Bławaty	Gmina Strzelno	32 600	72,5	brak	brak	jest	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych

powiat nakielski											
38	Ostrowo	Gmina Mrocza	21 700	57	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
39	Rozwarzyn	Międzygminne-gminy Kcynia, Nakło, Szubin	86 800	132	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne, zapelnione
40	Ostrówiec	Gmina Sadki	10 200	47,6	jest	jest	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat radziejowski											
41	Wandynowo	Międzygminne-gminy Bytoń i Topólka	8 000	34	jest	jest	jest	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
42	Byczyna	Gmina Dobrze	7 700	47,6	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
43	Borucin	Gmina Osiecin	9 200	65	jest	brak	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
44	Jerzyce	Gmina Piotrków Kujawski	16 475	90	jest	jest	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
45	Broniewo	Miasto i gmina Radziejów	39 485	70	brak	brak	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych

powiat rypiński											
46	Huta Chojno	Gmina Rogowo	7 300	96	jest	jest	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
47	Puszcza Miejska	Międzygminne-miasto i gmina Rypin, gmina Brzuze	97 898	23	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
48	Szczawno	Gmina Skrwilno	7 884	40	brak	brak	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
49	Radziki Duże	Gmina Wąpielsk	1 111	93	brak	brak	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat sępoleński											
50	Kamień Krajeński	Gmina Kamień Krajeński	79 200	24	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
51	Włociborek	Gmina Sępólno Krajeńskie	62 594	55	jest	jest	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
52	Skoraczewo	Gmina Sośno	3 500	59	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
53	Dalkowo	Gmina Więcbork	7 950	72,5	jest	jest	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych

powiat świecki											
54	Tuszyński	Gmina Bukowiec	20 000	23	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
55	Sierosławek	Gmina Drzycim	4 000	62	jest	jest	jest	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
56	Białe Błota	Gmina Jezewo	9 300	16	jest	jest	jest	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
57	Lnianek – Mszano	Gmina Lniano	5 587	84	jest	brak	brak	brak	jest	brak	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
58	Ostrowite	Gmina Lniano	5 159	30	jest	jest	brak	brak	brak	brak	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
59	Twarda Góra - Milewo	Gmina Nowe n. Wisłą	140 000	30	jest	brak	brak	jest	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
60	Wierzchy	Gmina Osie	9 466	40	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
61	Osie	Gmina Osie	56 194	63	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne

62	Małociechowo	Gmina Pruszcz	14 398	5	jest	jest	jest	jest	jest	brak	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
63	Sulnówko	Gmina Świecie	600 000	58	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
64	Zalesie Królewskie	Gmina Świekatowo	13 440	6	jest	jest	brak	brak	brak	brak	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
65	Wielki Komórk	Gmina Warlubie	70 000	59	jest	jest	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat toruński											
66	Jackowo	Gmina Czernikowo	12 500	37	brak	jest	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
67	Bierzgłowo	Gmina Łubianka	28 980	23	brak	jest	brak	jest	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
68	Kamionki Duże	Międzygminne-gmina Łysomice, miasto i gmina Chełmża, gmina Kowalewo Pomorskie	40 000-	91	jest	jest	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
69	Łążyn	Gmina Zławieś Wielka	9 077	61,5	jest	jest	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych

powiat tucholski											
70	Gostycyn	Gmina Gostycyn	11 040	50	jest	jest	jest	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
71	Bysławek	Gmina Lubiewo	3 800	76	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
72	Rosochatka	Gmina Śliwice	10 465	30	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
73	Bładowo	Międzygminne-gminy Tuchola, Cekcyn i Kęsowo	670 000	8	jest	jest	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat wąbrzeski											
74	Niedźwiedz	Międzygminne-miasto i gmina Wąbrzeźno, gminy Dębowa Łąka, Bobrowo, Lisewo (w części), Płużnica, Książki, Radzyń Chełmiński, Jabłonowo Pomorskie	624 750	8	brak	brak	jest	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
powiat włocławski											
75	Kurowo Kolonia	Gmina Baruchowo	3 200	38	jest	jest	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
76	Machnacz	Miasto i gmina Włocławek	840 396	23	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne

77	Stary Brześć	Gmina Brześć Kujawski	125 000	40	jest	jest	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
78	Niemojewo	Międzygminne-gminy Boniewo i Chocień	10 182	30	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
79	Lubieniec	Miasto i gmina Chodecz	74 000	35,5	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
80	Wilczeniec Fabiański	Gmina Fabianki, osiedle Zazamcze we Włocławku	24 800	60	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymogi techniczne
81	Naczachowo	Gmina Izbica Kujawska	14 100	88	brak	jest	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
82	Przydatki Gołasz	Miasto i gmina Kowal	21 000	64	jest	jest	brak	jest	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
83	Kucierz	Gmina Lubanie	5 160	6	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
84	Narty	Gmina Lubień Kujawski	10 000	75	brak	brak	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych
85	Agnieszkowo	Gmina Lubraniec	5 250	70	jest	jest	brak	brak	jest	jest	Nie spełnia podstawowych wymogów technicznych

powiat żniński											
86	Barcin	Gmina Barcin	26 100	89	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymagania techniczne
87	Łysin	Gmina Gąsawa	23 040	61	brak	brak	brak	brak	brak	brak	Nie spełnia podstawowych wymagań technicznych
88	Zrazim	Gmina Janowiec Wielkopolski	14 898	77	brak	brak	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymagań technicznych
89	Załachowo	Łabiszyn	23 326	72	brak	brak	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymagań technicznych
90	Rogowo	Rogowo	17 385	73	brak	jest	brak	brak	brak	jest	Nie spełnia podstawowych wymagań technicznych
91	Wawrzynki	Gmina Żnin	627 005	50	jest	jest	jest	jest	jest	jest	Spełnia podstawowe wymagania techniczne

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

Z powyższej tabeli wynika, że wg. stanu na 31 grudnia 2005r., 72 składowiska odpadów nie spełniają podstawowych wymogów technicznych lub są zapełnione, co uniemożliwia ich dalsze funkcjonowanie, natomiast 19 składowisk odpadów spełnia podstawowe wymogi techniczne.

Na terenie gminy Koronowo w miejscowości Srebrnica, gminy Tłuchowo w miejscowości Tłuchowo i gminy Lubicz w miejscowości Nowa Wieś znajdują się nieużytkowane składowiska odpadów.

Prace rekultywacyjne na składowiskach bądź działania przygotowawcze do rekultywacji prowadzono na terenie 20 gmin w województwie.

W niektórych powiatach funkcjonuje kilka dużych nowoczesnych składowisk odpadów o zasięgu ponadgminnym, natomiast nie jest wypracowany efektywny i racjonalny sposób zbiórki i transportu odpadów. Na zdecydowanej większości składowisk odpadów składa się niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Znaczna część składowisk nie jest wyposażona w podstawowe urządzenia techniczne (brak wagi, brodzika dezynfekcyjnego, instalacji odgazowania złoża odpadów, piezometrów do badania czystości wód podziemnych). Wiele składowisk odpadów nie posiada żadnej izolacji od podłoża oraz systemów ujmowania odcieków, co umożliwia ich przenikanie do gruntu i wód podziemnych. Tylko na 18 składowiskach odpadów pracują kompaktory ugniatające odpady, zmniejszając ich objętość.

Najwięcej składowisk odpadów występuje w powiecie świeckim (łącznie 13 składowisk odpadów), lipnowskim (6 składowisk odpadów), inowrocławskim (7 składowisk odpadów), włocławskim (11 składowisk odpadów) i znińskim (6 składowisk odpadów). W wymienionych powyżej powiatach prawie każda gmina prowadzi indywidualną gospodarkę odpadami komunalnymi w oparciu o własne składowisko odpadów. W gminie Jeziora Wielkie, Lniano i Osie funkcjonują po dwa składowiska odpadów.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych w województwie pod względem technicznym (stosowanych pojemników, samochodów) nie odbiega zasadniczo od standardów Unii Europejskiej. Systemem selektywnej zbiórki „u źródła” objęto mieszkańców większości gmin województwa.

Selektywną systemową zbiórkę odpadów komunalnych rozpoczęto na poziomie gminnym. Stosowane są duże pojemnościowo kontenery do zbierania odpadów w stanie luźnym (typ KP-7 i większe), co powoduje niewykorzystanie ich pojemności, a także ładowności samochodów transportowych zwiększając koszty zbiórki i transportu.

GOSPODARKA ODPADAMI SEKTORA GOSPODARCZEGO

Do odpadów sektora gospodarczego zalicza się odpady z grup od 1 do 19, określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206). Ze względu na źródło wytwarzania, odpady sektora gospodarczego nazywane są odpadami przemysłowymi.

W latach 2004-2006 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wytworzono 11,3 mln odpadów z grup 1-19.

Tabela Rodzaje odpadów wytworzone w latach 2004-2006 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

G R U P A	Nazwa odpadów	Odpady wytworzone			
		Mg			
		2004	2005	2006	RAZEM
01	Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin	73.175,100	106.049,900	115.466,100	294.691,100
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	1.122.344,349	1.029.334,612	910.287,839	3.061.966,800
03	Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	306.504,072	309.344,263	319.494,961	935.343,296
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	14.824,100	2.563,500	3.047,800	20.435,400
05	Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pizolitycznej przeróbki węgla	439,700	399,500	5,800	845,000

06	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej	67.681,514	3.476,691	48.128,847	119.287,052
07	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej	47.922,003	36.742,690	55.152,423	139.817,116
08	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	15.309,287	1.174,135	1.722,200	18.205,622
09	Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych	123,797	111,203	158,633	393,633
10	Odpady z procesów termicznych	448.373,790	518.448,440	601.999,950	1.568.822,180
11	Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali ciężkich	12.088,329	1.539,293	158.054,861	171.682,483
12	Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych	24.031,061	78.672,457	60.031,496	162.735,014
13	Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)	16.759,827	7.220,194	3.240,499	27.220,520
14	Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)	53,82	64,869	85,769	204,458
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały	59.790,809	31.634,753	49.229,336	140.654,898

	filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach				
16	Odpady nieujęte w innych grupach	15.884,887	17.107,228	19.666,281	52.658,398
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	158.977,697	250.971,894	3.153.138,286	3.563.087,877
18	Odpady medyczne i weterynaryjne	940,808	980,725	1.089,662	3.011,195
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	386.802,495	385.839,808	292.119,664	1.064.761,967
RAZEM		2.772.027,445	2.781.676,155	5.792.120,407	11.345.824,007

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

Najbardziej znaczącą grupą w strukturze odpadów przemysłowych w województwie kujawsko-pomorskim są odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, stanowiąc 31% ogółu wytwarzanych odpadów w sektorze gospodarczym oraz odpady z przemysłu rolno-spożywczego, stanowiące 27% ogółu wytwarzanych odpadów. Ponadto pod względem ilościowym znaczącą grupę wytwarzanych odpadów stanowią odpady z procesów termicznych (14% ogółu), odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów z oczyszczania ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (9%) oraz odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury (8%) .

Najwięcej odpadów przemysłowych wytwarzanych jest na terenie powiatów: inowrocławskiego, świeckiego, toruńskiego, nakielskiego i miasta Bydgoszczy. Najmniej odpadów przemysłowych wytworzono na terenie powiatu mogileńskiego i sępoleńskiego.

W latach 2004-2006 na terenie województwa kujawsko-pomorskiego znajdowało się 16 składowisk odpadów, na których składowano odpady przemysłowe, w tym na 5-ciu z nich nie składowano odpadów w roku 2005. Na koniec roku 2005 na składowiskach odpadów nagromadzono ponad 16,2 mln Mg odpadów przemysłowych. Największymi składowiskami odpadów przemysłowych (powyżej 500 tys. Mg) w województwie są:

- stawy odpadowe, należące do Inowrocławskich Zakładów Chemicznych „Soda Mątwy” S.A. w Inowrocławiu,
- składowisko popiołu i żużła, należące do Mondi Packaging Paper S.A. w Świeciu n/Wisłą,
- składowisko odpadów z czyszczenia obiektów technologicznych produkcji wapna nawozowego oraz Oddziału Produkcji Soli, należące do Janikowskich Zakładów Sodowych „Janikosoda” S.A. w Janikowie,
- mokre składowisko odpadów paleniskowych Toruńska Energetyka Cergia S.A. w Toruniu.

Tabela Wykaz składowisk odpadów, na których w 2005r. składowano odpady przemysłowe

Lp.	Rodzaj składowiska	Lokalizacja	Gmina/ miasto	Powiat	Ilość odpadów nagromadzonych na koniec 2005 r. w Mg
1.	izolowane składowisko osadów (przy ul. Elektrycznej)	Na terenie Zakładów Chemicznych „Zachem” S.A. w Bydgoszczy	Bydgoszcz	Bydgoszcz	1 788 239
2.	izolowane składowisko odpadów (przy ul. Lisiej) *				2 311
3.	ogólnozakładowe składowisko odpadów przy ul. Zielonej				33 031
4.	staw sedymentacyjny *				90 870
5.	kompleks utylizacyjny odpadów dla miasta Bydgoszczy składowisko odpadów przemysłowych Mogilnik Wypaleniska *	Żółwin-Wypaleniska	Bydgoszcz	Bydgoszcz	5 957
6.	składowisko odpadów niebezpiecznych	Małociechowo	Pruszcz	świecki	209
7.	składowisko odpadów nietechnologicznych	Janikowskie Zakłady Sodowe „Janikosoda” S.A.	Janikowo	inowrocławski	90 493
8.	składowisko odpadów z czyszczenia obiektów technologicznych produkcji wapna nawozowego oraz				1 378 837

	Oddziału Produkcji Soli				
9.	składowisko popiołów i żużła				315 337
10.	stawy odpadowe *	Inowrocławskie Zakłady Chemiczne „Soda Mątwy” S.A.	Inowrocław	inowrocławski	11 883 332
11.	składowisko popiołu i żużła	Mondi Packaging Paper S.A.	gm. Świecie	świecki	1 517 058
12.	składowisko odrzutu pokaustyzacyjnego				39 588
13.	mokre składowisko odpadów paleniskowych Elektrowni Cergia S.A.	Toruń ul. Kociewska	Toruń	Toruń	553 192
14.	składowisko odpadów obojętnych	Na terenie Zakładów Azotowych „Anwil” S.A.	Włocławek	Włocławek	117 527
15.	składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z wydzieloną kwaterą na odpady niebezpieczne				29 195
16.	składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z wydzieloną kwaterą na odpady niebezpieczne	Stary Brześć	gm. Brześć Kujawski	włocławski	1 736

* składowiska, które nie przyjmowały odpadów w 2005 r.

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2005 roku” WIOŚ w Bydgoszczy

GOSPODARKA ODPADAMI NIEBEZPIECZNYMI

Rodzaje i ilości odpadów niebezpiecznych

Odpady niebezpieczne w sektorze gospodarczym na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wytwarzane są w ilości 34,5 Mg w skali roku, co stanowi ok. 1,5% wytwarzanych odpadów przemysłowych. Najwięcej odpadów niebezpiecznych wytworzono na terenie najbardziej uprzemysłowionych regionów województwa, tj. miasta Bydgoszczy, Torunia, Włocławka, powiatu inowrocławskiego. Najmniej odpadów niebezpiecznych wytworzono w powiatach: grudziądzkim, mogileńskim i sępoleńskim.

Główne źródło odpadów niebezpiecznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego stanowi:

- przemysł chemiczny, produkujący nawozy i tworzywa sztuczne,
- zakłady zajmujące się zagospodarowaniem odpadów,
- produkcja konstrukcji stalowych i ich części

W roku 2005 dominującą grupę odpadów niebezpiecznych stanowiły odpady przemysłu chemicznego zajmującego się produkcją, przygotowaniem, obrotem i stosowaniem związków chemii organicznej z grupy 07 (45,7% ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych

w regionie). Ważnym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych były także procesy przygotowania powierzchni i powlekania metali oraz procesy hydrometalurgii metali nieżelaznych (grupa 11, 15,2% ilości odpadów niebezpiecznych w regionie), znaczące były odpadowe oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe (grupa 13 -13,4% ilości odpadów niebezpiecznych w regionie).

Odnotowano spadek powstających w województwie odpadów niebezpiecznych o 42% (o 24,6 tys. Mg) w stosunku do roku 2004. Największy (o 22,2 tys. Mg) przy odpadach z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (grupa 06) oraz przy odpadach z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej (grupa 07) a także odpadach z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych (grupa 11).

W sposobie zagospodarowania odpadów niebezpiecznych w roku 2005 wyróżnić można:

- odzysk – 21,2 tys. Mg (61,4%),
- unieszkodliwienie 12,3 tys. Mg (35,7%), w tym;
- składowanie 1,95 tys. Mg (5,7%),
- w inny sposób niż składowanie – 10,37 tys. Mg (30,1%),
- magazynowanie celem późniejszego przekazania do odzysku lub unieszkodliwienia – 1,77 tys. Mg (5,1%).

W porównaniu z 2004 rokiem wzrósł odsetek odpadów niebezpiecznych unieszkodliwianych (o 23,7 %), a szczególnie unieszkodliwianych poza składowaniem (o 21,4%)

Tabela Wykaz składowisk odpadów funkcjonujących na terenie województwa w 2005 r. na których składowane są odpady niebezpieczne

Lp.	Rodzaj składowiska	Lokalizacja	Gmina/miasto	Ilość odpadów nagromadzonych na koniec 2005 r. w tys. Mg Ocena składowiska wg WIOŚ Bydgoszcz
1	Izolowane składowisko osadów	Bydgoszcz-Łęgowo na terenie Zakładów Chemicznych „Zachem” S.A. w Bydgoszczy	Bydgoszcz	251,8 Do wstrzymania działalności i rekultywacji
2	Składowisko odpadów przemysłowych	Włocławek-na terenie Zakładów Azotowych ANWIL S.A. we Włocławku	Włocławek	15,9 Spełnia wymogi

3	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Kompleksie przy ul. Prądocińskiej	m. Bydgoszcz	Bydgoszcz	5,9 Wymaga modernizacji
4	Składowisko odpadów przemysłowych	Stary Brześć	gm. Brześć Kuj.	0,9 Do wstrzymania działalności i rekultywacji
5	Składowisko odrzutu pokaustyzacyjnego	Frantschach S.A.	gm. Świecie	347 360 Wymaga modernizacji
6	Składowisko odpadów niebezpiecznych	Małociechowo	gm. Pruszcz	209 Spełnia wymogi

Wszystkie składowiska przyjmują powyżej 20 Mg/dobę

Źródło: Dane WIOŚ

Ważną grupę stanowią również odpady niebezpieczne pochodzące z działalności służb medycznych i weterynaryjnych, których zbieranie i składowanie podlega specjalnym przepisom ze względu na zapobieganie infekcji. Do tej grupy należą także przeterminowane i wycofane ze stosowania leki i chemikalia.

Tabela Spalarnie i współspalarnie odpadów na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

Lp.	Nazwa Zakładu	Adres Zakładu
1.	PPH "Hetman", A. i J. Lucinscy, Zakład Utylizacyjny w Olszówce	Olszówka 87-400 Golub-Dobrzyń
2.	Zakład Utylizacyjny „STRUGA” S.A.	Jezuicka Struga 3 88-111 Rojewo
3.	Przedsiębiorstwo Produkcyjne „POLUTIL”	Ostrowite 12, 86-141 Lniano
4.	Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka	ul. dr I Romanowskiej 2 85-796 Bydgoszcz
5.	Wojewódzki Szpital Zespolony w Toruniu	ul. Św. Józefa 53/59 87-100 Toruń
6.	Szpital Wojewódzki we Włocławku	ul. Wieniecka 49 87-800 Włocławek
7.	Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu	ul. Poznańska 97 88-100 Inowrocław
8.	Szpital Powiatowy w Golubiu-Dobrzyniu Sp. z o.o.	ul. J.G.Koppa 1E 87-400 Golub-Dobrzyń
9.	Regionalny Szpital Specjalistyczny w Grudziądzu	ul. Sikorskiego 32 86-300 Grudziądz

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

W Spalarni Mączki –STRUGA S.A. w Jezuickiej Strudze poddano termicznej obróbce 20,85 tys. Mg głównie odpadowe tkanki zwierzęce (o kodach 020181, 020202), osady z

zakładowych oczyszczalni ścieków (020204) oraz odpady z produkcji pasz roślinnych (020381). Termicznemu przekształceniu podawano też odpady medyczne. Łącznie unieszkodliwiono 848711 Mg (o 77,2 Mg więcej niż w 2004 roku) , w sześciu spalarniach naszego regionu:

Gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi wytworzonymi na terenach poszczególnych powiatów województwa kujawsko-pomorskiego przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w 2005r

Powiaty	ODPADY [w Mg]				
	wytworzone	wykorzystane (odzysk)	unieszkodliwione		magazynowane
			poza składowaniem	poprzez składowanie	
grodzkie:					
Bydgoszcz	10218,39	5004,16	3776,19	16,18	1533,41
Grudziądz	308,72	45,05	116,81	472,58	16,24
Toruń	862,03	150,80	869,81	0	143,82
Włocławek	21127,92	14857,26	4773,34	1462,80	34,52
Ziemskie:					
Aleksandrowski	60,07	7,04	51,48	0	1,55
Brodnicki	167,19	48,49	88,69	0	0,00
Bydgoski	133,10	64,27	92,91	0	0,68
Chelmiński	174,36	148,03	26,46	0	0,00
Golubsko – dobrzyński	31,87	1,30	30,57	0	0,00
Grudziadzki	12,17	0,80	11,04	0	0,33
Inowrocławski	663,49	521,10	157,01	0	6,63
Lipnowski	157,35	18,10	135,83	0	3,42
Mogileński	3,9	3,10	0,80	0	0,00
Nakielski	26,82	0,04	18,63	0	10,34
Radziejowski	12,75	3,35	8,88	0	0,51
Rypiński	214,77	163,84	39,60	0	11,32
Sępoleński	4,52	4,43	0,09	0	0,00
Świecki	87,52	44,39	44,30	0	1,71
Toruński	40,86	27,38	6,35	4,80	2,33
Wąbrzeski	127,01	18,38	107,60	0	1,04
Włocławski	38,09	35,79	0,51	0	1,79
Żniński	16,64	4,03	13,03	0	0,09

– Bilans masowy odpadów nie zamyka się w obrębie jednego roku. Wytworzone odpady, ze względów technologicznych lub ekonomicznych odzyskuje się w innych latach - dane WIOŚ

Gospodarowanie poszczególnymi rodzajami wytworzonych odpadów niebezpiecznych przedstawia poniższa tabela.

Tabela Gospodarka odpadami niebezpiecznymi według grup w 2005r.

Nazwa grupy (kod grupy)	ODPADY [w Mg]				
	wytworzone	odzysk	unieszkodliwione		magazy- nowane
			poza składowaniem	przez składowanie	
Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności (02)	85,05	0	85,05	0	0,00
Odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury (03)	24,30	0	24,30	0	0,00
Odpady z produkcji, przygotowania obrotu i stosowania produktów chemii nieorganicznej (06)	76,50	49,78	4,29	22,38	0,04
Odpady z produkcji, przygotowania obrotu i stosowania produktów chemii organicznej (07)	15998,31	14686,84	506,23	762,30	47,62
Odpady z produkcji, przygotowania obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich (08)	577,55	161,84	351,61	0	72,95
Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych (09)	102,21	33,29	63,89	0	5,17
Odpady z procesów termicznych (10)	183,17	117,29	0,97	80,00	86,48
Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych (11)	5278,33	218,70	5179,95	0	116,05
Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (12)	293,14	18,55	211,51	0	63,08
Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19) (13)	6951,70	4914,38	1073,73	0	1011,21
Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelenów (z wyłączeniem grup 07 i 08) (14)	75,48	9,04	62,75	0	6,48
Odpady opakowaniowe: sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nie ujęte w innych grupach (15)	754,14	67,16	619,26	14,90	55,56
Odpady nie ujęte w innych grupach (16)	1242,45	328,89	772,49	4,80	154,76
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (17)	316,61	0	145,62	491,76	15,08
Odpady medyczne i weterynaryjne (18)	1043,23	0	1042,30	0	1,03
Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczania ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej do celów przemysłowych (19)	1483,81	594,14	223,90	580,22	133,94
Odpady komunalne (łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie) (20)	3,58	1,20	2,08	0	0,30

Źródło – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Odpady zawierające PCB

PCB (polichlorobifenyle) zaliczane są do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla ludzi i środowiska. Wprowadzanie PCB do obrotu lub poddawanie ich procesom odzysku jest zabronione. W roku 2002 zinwentaryzowano urządzenia z PCB będące w eksploatacji. Obowiązek ich inwentaryzacji do 31.12.2002r. został wprowadzony na mocy Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002r. (Dz. U. nr 96 poz. 860). Wg stanu na rok 2002 ilość urządzeń zawierających PCB wynosiła 1151, ilość instalacji zawierających PCB – 266. Na terenie województwa kujawsko – pomorskiego znajduje się 1 247,2266 Mg i 3 922 dm³ olejów zawierających PCB w kondensatorach i transformatorach. Do 31 grudnia 2004r. unieszkodliwiono – 0,7203 Mg urządzeń o objętości 0,94m³, a 128 poddano dekontaminacji.

Zużyte oleje odpadowe

Przez zużyte oleje odpadowe rozumie się wszelkie oleje smarowe lub przemysłowe, które nie nadają się już do zastosowania, do którego były pierwotnie przeznaczone, a w szczególności zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, a także oleje smarowe, oleje do turbin i oleje hydrauliczne.

Oleje odpadowe stanowią 1,2% ogólnej masy odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w województwie.

Tabela Wytworzone oleje odpadowe w latach 2004-2006

Wytworzone oleje odpadowe (z grupy 12 i 13)			
(Mg)			
2004	2005	2006	RAZEM w latach 2004-2006
16.043,688	5.963,868	1.237,311	23.244,867

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

Oleje odpadowe zbierane są w miejscach powstawania i przekazywane do odzysku.

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego prowadzi działalność kilku przedsiębiorców zajmujących się zbieraniem i unieszkodliwianiem olejów odpadowych

wytwarzanych przez większe podmioty gospodarcze, brak natomiast efektywnego systemu odbioru i unieszkodliwiania tego rodzaju odpadów od drobnych przedsiębiorców oraz z gospodarstw domowych.

Baterie i akumulatory

Baterie i akumulatory występują powszechnie jako przenośne źródła energii elektrycznej, zarówno w postaci wielko- jak i małogabarytowej. Na terenie województwa brak informacji o ilości wytwarzanych odpadów tego typu. Zbiórką odpadów zajmują się podmioty gospodarcze prowadzące działalność w kierunku skupu metali, w tym złomu akumulatorów.

Przyjmuje się, że ilość wprowadzona w danym roku na rynek jest równa ilości wytworzonych odpadów. Wg danych krajowych w 2005 roku zebrano tylko 10 % baterii z wprowadzonych na rynek. Zbiórka baterii na obecnym etapie polega na umieszczeniu pojemników na baterie w pobliżu miejsc ich sprzedaży, w obiektach użyteczności publicznej. Brak jest zbiórki tego typu odpadów, z gospodarstw domowych. Konieczne jest wprowadzenie systemu zbiórki tego typu odpadów obejmującego wszystkich mieszkańców.

Odpady zawierające azbest

Odpady zawierające azbest powstają w wyniku prac demontażowych i rozbiórkowych. Na podstawie przeprowadzonej w roku 2004 inwentaryzacji obiektów i materiałów zawierających azbest szacuje się, że na terenie województwa kujawsko-pomorskiego znajduje się jeszcze 3,5 mln Mg azbestu wymagającego unieszkodliwienia. Inwentaryzację przeprowadziło 87 gmin, w tym wszystkie większe jednostki miejskie. Należy przypuszczać że całkowita ilość azbestu znajdującego się na terenie województwa jest o 10 do 15 % większa od ilości zinwentaryzowanej tj. ok. 4 mln Mg, a większość stanowią płyty i rury azbestowo-cementowe.

Zgodnie z obowiązującym prawem, jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie. Odpady zawierające azbest, wytwarzane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego unieszkodliwiane są poprzez składowanie na składowisku odpadów zarządzanym przez PPHU „Izopol” S.A. w Trzemesznie w województwie wielkopolskim oraz na składowisku odpadów niebezpiecznych w Małociechowie (gmina Pruszcz) w województwie kujawsko - pomorskim.

W roku 2005 na składowisku odpadów w Małociechowie unieszkodliwiono 209 Mg. Pojemność całkowita składowiska odpadów w Małociechowie wynosi 25000m³,

co umożliwi składowanie na jego terenie tylko niewielkiej części azbestu znajdującego się na terenie województwa.

Odpady niebezpieczne przeterminowanych środków ochrony roślin - mogilniki

Rozwój ochrony roślin w latach 60-tych spowodował wzrost zagrożenia spowodowanego tworzącymi się odpadami pestycydowymi. Głównym źródłem odpadów było rolnictwo wytwarzające przeterminowane pestycydy oraz opakowania po pestycydach. W związku z brakiem regulacji prawnych i brakiem możliwości technicznych odpady były umieszczane np. w bunkrach, kręgach betonowych itp., których konstrukcję zunifikowano. Na obszarze województwa w latach 70-tych zlokalizowano 22 mogilniki, w których zgromadzono wycofane z obrotu i użytkowania zapasy środków ochrony roślin oraz opakowań po zastosowanych w rolnictwie preparatach.

Mogilniki użytkowane były do początków lat 90-tych. Po wyczerpaniu chłonności były zamykane i zabezpieczane przed dostępem osób postronnych. Sposób zabezpieczeń był różny i w większości przypadków nie gwarantował bezpiecznego magazynowania odpadów. Wystąpiły przypadki rozszczelnienia się budowli i migracji zanieczyszczeń do gruntu i wód podziemnych, co stanowiło poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska. Wejście w życie ustawy o odpadach uregulowało status prawny odpadów pestycydowych, nakładając obowiązek usuwania lub likwidacji odpadów przez ich wytwórcę.

W przypadku mogilników w związku z brakiem wcześniejszych rozwiązań systemowych, braku wytwórcy w rozumieniu ustawy o odpadach, w obliczu poważnego zagrożenia środowiska z inicjatywy Wojewody Kujawsko-Pomorskiego podjęto czynności związane z likwidacją obiektów i unieszkodliwieniem zgromadzonych w nich odpadów. Likwidacja mogilników prowadzona w ramach krajowego programu „Likwidacji starych składowisk odpadów niebezpiecznych”.

Tabela Lokalizacja mogilników

Lp.	Miejscowość	Gmina	Powiat	Szacowana ilość zdeponowanych odpadów	
				Mg	m ³
1.	<i>Pokrzydowo</i>	<i>Zbiczno</i>	<i>brodnicki</i>		777
2.	<i>Stolno</i>	<i>Stolno</i>	<i>chełmiński</i>		960
3.	<i>Kielpin</i>	<i>Tuchola</i>	<i>tucholski</i>	10,0	
4.	<i>Cierpiszewo</i>	<i>Wielka Nieszawka</i>	<i>toruński</i>		53
5.	<i>Lubania-Lipiny</i>	<i>Świekatowo</i>	<i>świecki</i>	24,0	
6.	Piątkowo	Kowalewo Pom.	golubsko-dobrzyński		14
7.	Sokołowo	Golub-Dobrzyń	golubsko-dobrzyński		7
8.	Lisie Kąty	Grudziądz	grudziądzki		1200
9.	Stanomin	Dąbrowa Biskupia	inowrocławski	42,0	

10.	Małocin	Nakło	nakielski	66,5	
11.	Mąkoszyn	Szubin	nakielski	56,5	
12.	Góry Witowskie	Bytoń	radziejowski		10
13.	Puszcza Miejska	Rypin	rypiński		25
14.	Dąbrówka	Kamień Krajeński	sepoleński	3,0	
15.	Płocicz	Kamień Krajeński	sepoleński	12,0	
16.	Grębocin	Lubicz	toruński		5
17.	Rogowo	Lubicz	toruński		5
18.	Małe Pułkowo	Dębowa Łąka	wąbrzeski		47
19.	Bożacin	Rogowo	żniński	18,0	
20.	Piastowo	Gąsawa	żniński	12,0	
21.	Otłoczyn	Aleksandrów	aleksandrowski	nu	
22.	Jankowo	Lipno	lipnowski	nu	
ŁĄCZNIE				244,0	3103

nu - nie ustalono; kursywą oznaczono mogilniki zlikwidowane i częściowo zlikwidowane

Źródło: *Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy*

Likwidację mogilników podzielono na etapy. W pierwszym etapie, w 2000 roku, zlikwidowany został mogilnik w miejscowości Stolno (powiat chełmiński). Pod koniec 2001 roku zlikwidowano obiekty w miejscowości Pokrzydowo (gmina Zbiczno, powiat brodnicki), w Cierpiszewie (gmina Wielka Nieszawka, powiat toruński) i Kiełpinie (gmina Tuchola, powiat tucholski), Mąkoszynie (gm. Szubin, powiat nakielski) i Piastowie (gm. Gąsawa, powiat żniński), a także przystąpiono do likwidacji mogilnika w miejscowości Lubania-Lipiny (gmina Świekatowo, powiat świecki), który został częściowo zlikwidowany w 2002 r. Ze zlikwidowanych obiektów wydobyto łącznie około 580 Mg odpadów. W województwie do likwidacji pozostało 16 tego typu obiektów + 173,5 tony.

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne

Do urządzeń tego typu zalicza się złom elektryczny i elektroniczny, urządzenia radiowe i telewizyjne, sprzęt komputerowy, urządzenia gospodarstwa domowego itp. Odpady te zawierają substancje niebezpieczne z rodzaju ołów, rtęć, kadm oraz substancje stwarzające zagrożenie dla warstwy ozonowej.

Od roku 2006 wprowadzono ustawą z dnia 29 lipca 2005r o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495), nowy system gospodarowania odpadami zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.

Użytkownicy sprzętu są zobowiązani do selektywnego zbierania jego odpadów i przekazywania do punktów zajmujących się zbieraniem odpadów.

Na terenie województwa brak bazy informacyjnej o ilości wytwarzanych tego typu odpadów. Na terenie województwa wszystkie jednostki gminne oraz przedsiębiorcy posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych są zgodnie z ustawą zbierającymi sprzęt elektryczny i elektroniczny. Oznacza to konieczność wyznaczenia miejsca czasowego magazynowania sprzętu do czasu jego przekazania uprawnionym podmiotom. Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego miały obowiązek zarejestrowania się do 30 września 2006r.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Wraki pojazdów mechanicznych są odpadem użytkowym klasyfikowanym jako odpad niebezpieczny. Na mocy ustawy z dnia 20 stycznia 2005r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202) stworzono system zbierania i demontażu pojazdów oraz odzysku, w tym recyklingu odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji. Ustawą objęte są pojazdy zaliczone do kategorii M1 lub N1 określonych w przepisach o ruchu drogowym (pojazdy do 3,5 tony) oraz trójkołowe pojazdy silnikowe, z wyłączeniem motocykli trójkołowych. Ustawą nie są objęte pojazdy powyżej 3,5 tony oraz maszyny i urządzenia rolnicze. Obowiązki związane z tworzeniem systemu zostały nałożone na podmioty wprowadzające samochody na rynek. System zbiórki samochodów działa od lipca 2005r. i można ocenić jego skuteczność jako bardzo wysoką. W roku 2006 zaobserwowano spadek odpadów będących pochodnymi z demontażu pojazdów. Na terenie województwa kujawsko – pomorskiego na dzień 20 lipca 2006 funkcjonowało 15 stacji demontażu pojazdów oraz 5 punktów zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji. Systemem tym nie są objęte maszyny i urządzenia rolnicze, których demontaż jest prowadzony przez rolników a odpady nie są nigdzie ewidencjonowane. Brak nawet danych szacunkowych umożliwiających prognozowanie ilości wytwarzanych tego rodzaju odpadów.

**Tabela Wykaz przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu pojazdów
w województwie kujawsko-pomorskim (wg stanu na 12.2006r.)**

Lp.	Nazwa	Adres siedziby przedsiębiorcy	Adres stacji demontażu	Uwagi	Numer ewidencyjny
1	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "POL-ZŁOM" Spółka Jawna H. G .Leszczyńscy	Nowa Wieś 86 88-324 Jeziora Wielkie	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 04.07.2005r.znak: WŚiR-II-SE/6620-21/05	C – 01
2	Spółdzielnia Transportu Wiejskiego w Bydgoszczy	Lipniki 86-005 Białe Błota	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 04.07.2005r.znak: WŚiR-II-SE/6620-21/05	C - 02
3	F H-U "DIADA" Sp.j.M. i E. Sikora	86-200 Chełmno ul. Przemysłowa 9	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 05.09.2005r znak: WŚiR-II-SE/6620-40/05	C - 03
4	Firma Wielobranżowa Krystyna Pietrzak	Cieślin 10 88-100 Inowrocław	W miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12.09.2005r. znak: WŚiR-II-SE/6620-32/05	C - 04
5	„Jankowski” AUTO-HANDEL Mariusz Jankowski	ul. Lipowa 4 87-860 Chodecz	ul .Al. Zwycięstwa 31 87-860 Chodecz	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12.09.2005r. znak: WŚiR-II-SE/6620-31/05	C - 05
6	Zakład Usługowo-Handlowy Łucja Szymielewicz	ul. Świerkowa 5 87-300 Brodnica	W miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19.09.2005r. znak: WŚiR-II-SE/6620-22/05	C - 06
7	Firma Usługowo-Handlowa Grand - Andrzej Twarowski	Olsztyńska 137 87-100 Toruń	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 05.10.2005r. znak: WŚiR.II./6620-24/05	C - 07
8	Moto -Centrum Stanisław Zieliński	ul. LWP 11 89-200 Szubin	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28.09.2005r. znak: WŚiR-II-SE//6620-21/05	C - 08
9	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "Uni-Tech" Józef Sarnecki	ul. Równa 4 85-846 Bydgoszcz	ul. Przemysłowa 34 85-758 Bydgoszcz	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13.10.2005r. znak: WŚiR.II./6620-46/05	C - 09
10	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Auto-Complex Andrzej Lewandowski	Wielowieś 89 88-140 Gniewkowo	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16.11.2005r. znak: WŚiR –II-SE/6620-43/05	C - 10

11	Firma "Złomowiec" Stanisław Kowalski	Szczutowo 65 87-320 Górzno	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16.11.2005r. znak: WŚiR-II-/6620-42/05	C - 11
12	Przedsiębiorstwo NOE JUNIOR Dawid Łukaszewski Koncesjonowana Kasacja Pojazdów	ul. Wapienna 10 87-100 Toruń	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22.12.2005r. znak: WŚiR-II-SE/6620-33/05	C - 12
13	P.W. ULMET BIS Sławomir Sikorski	Marulewy 21 88-100 Inowrocław	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 02.01.2006r. znak: WŚiR-II-SE/6620- 66/05/06	C - 13
14	"AUTO-HANDEL" Jacek Turbiak	ul. Waryńskiego 28 87-860 Chodecz	Gagowy Nowe 87- 840 Lubień Kuj. tel.054 2844242	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10.01.2006r. znak: WŚiR/DW-I-EB/6620- 2/2/05/06	C - 14
15	Edward Chmara	ul. Szkolna 9 89-511 Cekcyn	ul. Ogrodowa 21 89-511 Cekcyn	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20.04.2006r. znak: WSiR-II-SE/6620-23/06	C - 15
16	P.H.U. "Marcin" auto-handel Marcin Molewski	ul. Kaliska 11 87-860 Chodecz	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14.06.2006r. znak: WSiR/DW-I-SE/6620- 2/2/06	C - 16
17	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "KiS" Bogdan Kmiecniak	ul. Polna 25 87-710 Służewo	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23.10.2006r. znak: WSiR/DW-I-EB/6620- 2/4/06	C - 17
18	Mechanika Pojazdowa Blacharstwo- Ślusarstwo Grzegorz Kowalski	Grzybno 26 87-327 Bobrowo	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17.10.2006r. znak: WSiR-II-AD/6620-46/06	C - 18
19	AUTO-KASACJA Jan Jankowski	ul.Spółdzielcza 1 87-620 Kikół	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	Pozwolenie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14.11.2006r. znak: WSiR/DW-I-EB/6620- 2/3/06	C - 19

Wykaz prowadzony jest na podstawie art. 42 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202)

Źródło: Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy

**Tabela Wykaz przedsiębiorców prowadzących punkty zbierania pojazdów
w województwie kujawsko-pomorskim (wg stanu na 09.2006r.)**

Lp.	Nazwa lub nazwisko	Adres siedziby przedsiębiorcy	Adres punktu zbierania pojazdów	uwagi
1	Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowo Produkcyjne "TOMEXTYL" Szczepan Sutor	Sławsko Dolne 33 88-320 Strzelno tel.052 318 19 19	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	umowa podpisana z POL-ZŁOM
2	Firma "KULA-ZŁOM" Krystyna Kula	Kunowo 10 88-321 Kwieciszewo tel.052 315 88 07	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	umowa podpisana z POL-ZŁOM
3	"ZŁOMOSTAL" Halina Królikowska	Brylewo 1 A 88-231 Bytoń tel. 054 285 14 45	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	umowa podpisana z "POL-ZŁOM"
4	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Jarosław Kubiak	ul. Pałucka 4 88-170 Pakość tel. 052 351 86 91	w miejscu siedziby przedsiębiorcy	umowa podpisana z "POL-ZŁÓM"
5	PPUH oraz OSSWiZ "GOMB-ZŁÓM" Lidia Gombińska	Krusza Zamkowa 4 88-100 Inowrocław tel. 052 353 79 84	ul. Poznańska 383 88-100 Inowrocław	umowa podpisana z "POL-ZŁOM"

Wykaz prowadzony jest na podstawie art. 42 ustawy z dnia 20 stycznia 2005r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz.202)

Źródło: Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy

III

DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI PROWADZONE PRZEZ GMINY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

A) GMINY POWYŻEJ 100 TYŚ. MIESZKAŃCÓW

Na terenie 4 gmin powyżej 100 tysięcy mieszkańców, tj. miast: Bydgoszczy, Grudziądza, Torunia, Włocławka, zamieszkuje ok. 780 tysięcy mieszkańców. Prawie 100% mieszkańców ww. miast zostało objętych zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych.

W latach 2004-2006 średnio w ciągu roku wytworzono 53,3 tys. Mg odpadów komunalnych (Toruń – brak danych). Wytworzone odpady były gromadzone w pojemnikach typu 60 l, 110 l, 120 l, 240 l, 1100 l oraz w kontenerach KP-7, sukcesywnie odbierane przez wyspecjalizowane podmioty, a następnie poddawane ręcznej i mechanicznej segregacji na liniach sortowniczych.

Miasta na swoim terenie wdrażały system selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych m.in. poprzez zbieranie w odpowiednich pojemnikach poszczególnych rodzajów odpadów, przede wszystkim szkła, makulatury i tworzyw sztucznych. Wg stanu na dzień 31.12.2006r. gminy dysponowały pojemnikami do selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych:

- szkła: 1524 sztuk
- papieru: 847 sztuk
- tworzyw sztucznych: 1860 sztuk.

Na realizację powyższego działania gminy przeznaczyły łączną kwotę 11.652.802,00 zł.

Na terenie miast prowadzona była selektywna zbiórka odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych. W Toruniu w 2006r. został wprowadzony pilotażowy program zbiórki odpadów biodegradowalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych, w zabudowie jedno- i wielorodzinnej. Mieszkańcy osiedli objęci zbiórką bioodpadów otrzymywali pojemniki kuchenne 10 l do oddzielnego gromadzenia odpadów, tj. resztek warzyw i owoców, resztek żywności, liści, traw i kwiatów.

We Włocławku segregacja polegała na podziale odpadów komunalnych, powstających w gospodarstwach domowych, do różnych pojemników, z których jeden przeznaczony był

do gromadzenia frakcji organicznej, drugi do gromadzenia zmieszanych suchych odpadów komunalnych. W zabudowie jednorodzinnej od 2005r. zaczęto wdrażać system odbioru odpadów organicznych w workach foliowych.

Gminy organizowały selektywną zbiórkę odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych według określonego harmonogramu - kilka razy do roku lub w razie potrzeby.

Przedmiotowe gminy wykazały również działania w zakresie selektywnego zbierania odpadów budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych, oferując dla firm pojemniki typu gruzownik oraz dla klientów indywidualnych pojemniki o pojemności 1100 l.

Gminy podejmowały działania w zakresie selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych poprzez rozstawianie odpowiednich pojemników oraz segregowanie odpadów niebezpiecznych (np. baterie i akumulatory) na linii sortowniczej.

Na realizację przedmiotowego działania wydatkowano łączną kwotę 5.613.164,79 zł.

Istotną rolę w realizacji wymienionych powyżej działań odgrywały inicjatywy informacyjno-edukacyjne, mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej w zakresie gospodarowania odpadami. Polegały one głównie na prowadzeniu działań w szkołach i placówkach oświatowych, organizowaniu festynów, corocznych akcji, m.in. „Sprzątanie Świata”, przeprowadzaniu konkursów i drukowaniu materiałów informacyjnych.

Na realizację powyższego działania w latach 2004-2006 przeznaczono łączną kwotę 1.184.006,08 zł.

B) GMINY PONIŻEJ 100 TYŚ. MIESZKAŃCÓW

W zakresie gospodarki odpadami podstawowymi kierunkami działania są: zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów, wdrażanie systemu selektywnej zbiórki i gospodarczego wykorzystania surowców wtórnych oraz budowa nowoczesnych, spełniających wymogi ochrony środowiska miejskich i regionalnych zakładów unieszkodliwiania odpadów. Rozwiązanie problemów związanych z gospodarką odpadami, zarówno na poziomie gminy, jak i w skali regionalnej, wymaga więc stworzenia całościowego i długofalowego programu. Program ten powinien obejmować nie tylko sprawy

techniczne i technologiczne, ale również planowanie finansowe, wiadomo bowiem, że współczesne, bezpieczne ekologicznie technologie są kosztowne.

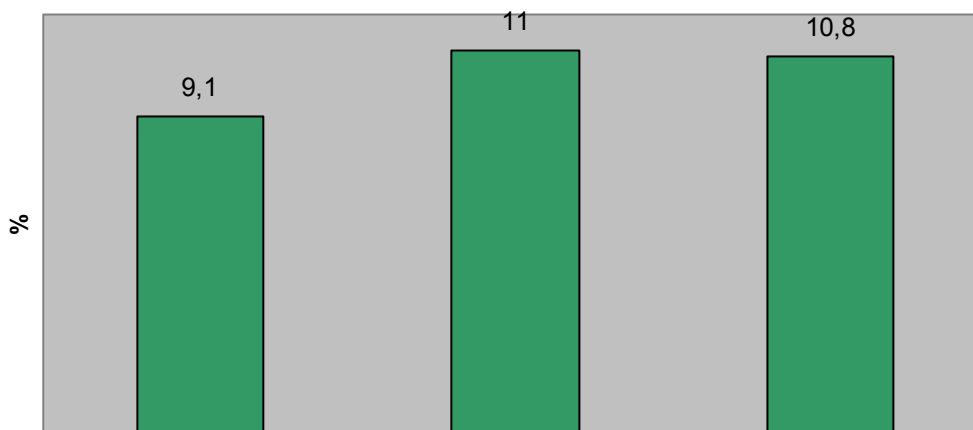
Z analizy przekazanych przez gminy danych wynika, iż najczęściej działań podejmowano w zakresie zorganizowanego systemu zbierania odpadów komunalnych (139 gmin), które realizowano głównie poprzez: zakup pojemników i ich rozmieszczanie na terenie gminy, środków transportu odpadów, zbiórkę odpadów od wytwórców.

Duże zaangażowanie gminy wykazały w zakresie wdrażania systemów selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Na terenach gmin były rozmieszczane pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów, dokonano również zakupu środka transportu do przewozu segregowanych odpadów oraz prowadzono działania związane z budową stanowisk do selektywnej zbiórki odpadów.

Duże znaczenie dla realizacji powyższego działania miały organizowane akcje promujące selektywną zbiórkę odpadów, działalność edukacyjna oraz przeprowadzanie akcji np. „Sprzątanie Świata” a także konkursów tematycznych.

Część gmin (30%) wykazało działania na rzecz rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych. Powyższe działanie realizowano m.in. poprzez ustawienie specjalnie oznakowanych pojemników do zbiórki frakcji mokrej – odpadów pochodzących z kuchni; wdrażanie dualnej zbiórki odpadów z podziałem na suche i mokre, zakup pojemników do gromadzenia odpadów biodegradowalnych. Osiągany procent, w poszczególnych latach, zbierania odpadów ulegających biodegradacji przedstawia poniższy wykres.

**Osiągany % zbierania odpadów ulegających biodegradacji
w gminach województwa kujawsko-pomorskiego**

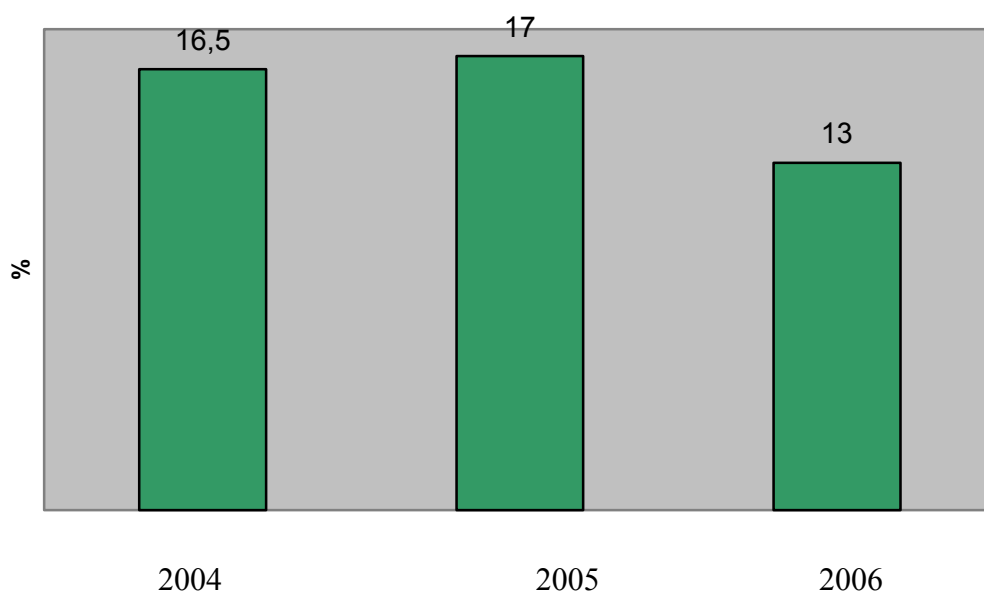
2004

2005

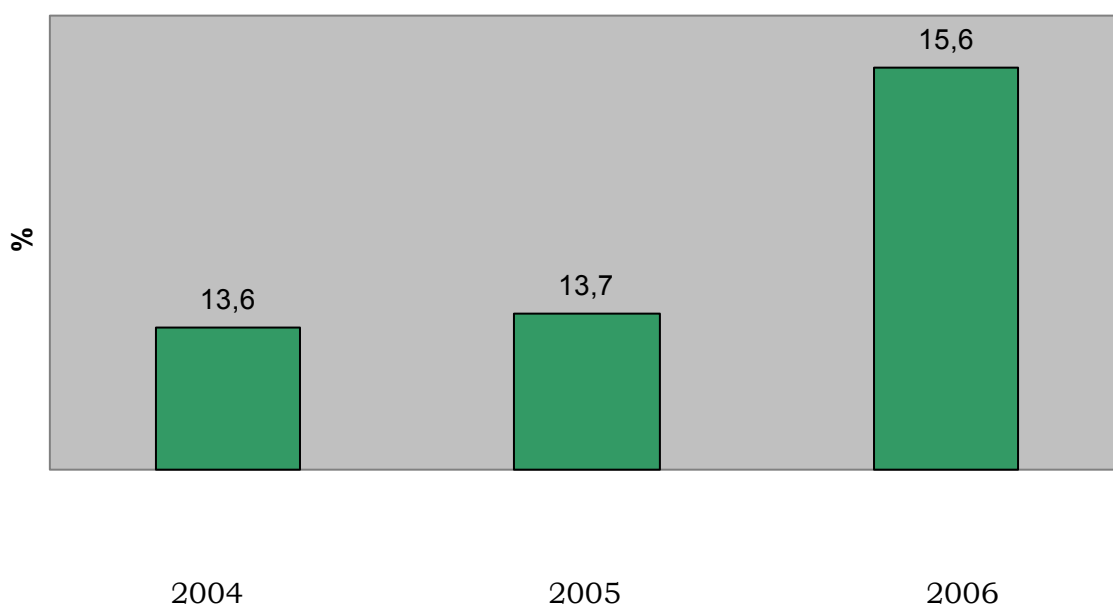
2006

Gminy wykazały również prowadzone działania związane z rozwojem selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych oraz rozwojem selektywnego zbierania odpadów budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych.

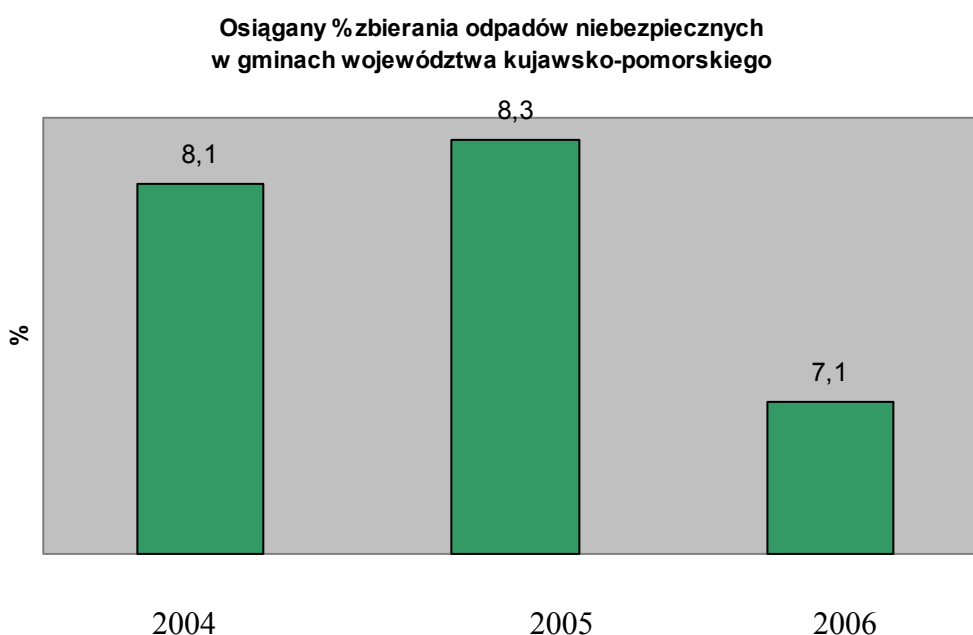
**Osiągany % zbierania odpadów wielkogabarytowych
w gminach województwa kujawsko-pomorskiego**

**Osiągany % zbierania odpadów budowlanych
w gminach województwa kujawsko-pomorskiego**

Gminy wykazały również zainteresowanie rozwojem selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych. W celu realizacji powyższego działania zakupiono pojemniki do gromadzenia zużytych świetlówek, baterii, akumulatorów, przeterminowanych leków, a także prowadzono akcje informacyjne, wydawano broszury i ulotki. Osiągany procent zebranych odpadów niebezpiecznych w poszczególnych latach przedstawia poniższy wykres.

Gminy (19 jednostek samorządowych) podejmowały również działania związane z budową instalacji zagospodarowania i przetwarzania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (kompostownie, zakłady fermentacji beztlenowej, instalacje mechaniczno-biologiczne). Część gmin, tj. 6 jednostek samorządowych, uruchomiło instalacje linii demontażu i recyklingu odpadów wielkogabarytowych a tylko 3 gminy uruchomiły instalacje linii recyklingu odpadów budowlanych oraz instalacje linii unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych.

Gminy podejmowały działania w zakresie budowy składowisk odpadów, modernizacji, a także rekultywacji i zamykania składowisk, które nie spełniają wymogów UE lub są zapełnione.

Na dużą skalę prowadzono działania na rzecz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami. Organizowano prelekcje w szkołach, wycieczki szkolne, „dni otwarte” na składowiskach odpadów, rozpowszechniano ulotki

informacyjne, dokonywano zakupu materiałów dydaktycznych oraz uczestniczono w organizacji akcji proekologicznych, np. „Sprzątanie Świata”, „Tydzień Ziemi”.

Szczegółowe informacje dotyczące działań w zakresie racjonalnego gospodarowania odpadami, podejmowanych przez samorządy gminne z terenu województwa kujawsko-pomorskiego przedstawia poniżej zamieszczone zestawienie tabelaryczne.

ZADANIA GMIN WYNIKAJĄCE Z PLANU GOSPODARKI ODPADAMI WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO**GOSPODAROWANIE ODPADAMI w gminach w latach 2004-2006**

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Realizowane zadania (2004-2006)			
SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI					
1. Systemy selektywnego zbierania odpadów					
1.1	Objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych				
1.1a	Liczba mieszkańców w gminie (wg stanu na 31.12.2006r.)	140 gmin: 1 318 968 osób			
1.1b	% mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych (wg stanu na 31.12.2006r.)	1 gm.: brak informacji 139 gm.: śr.: 66,3%			
1.1c	Ilość wytwarzanych w gminie odpadów komunalnych w ciągu roku (w Mg)	2004r.	2005r.	2006r.	średnia z lat 2004-2006
		5 gm.: brak informacji 135 gm.: 266 184,5 Mg	2 gm.: brak informacji 138 gm.: 288 058,1 Mg	1 gm.: brak informacji 139 gm.: 303 061,74 Mg	285 768,1 Mg
1.1d	Podejmowane działania	29 gm.: brak informacji 111 gmin: - zakup pojemników, środków transportu odpadów - organizacja zebrań z mieszkańcami nt. gospodarki odpadami, informowanie mieszkańców o obowiązku zawierania umów na odbiór odpadów; prowadzenie kontroli z zakresu wywiązywania się z ww. obowiązku, zawieranie umów z mieszkańcami na odbiór odpadów komunalnych - prowadzenie kontroli z zakresu przestrzegania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie - prowadzenie kontroli obecności pojemników na odpady w posesjach prywatnych			

		<ul style="list-style-type: none"> - programowanie i organizacja obsługi technicznej zbiórki odpadów od wytwórców, ustawianie pojemników na odpady w centrach każdej miejscowości - prowadzenie akcji informacyjnej wśród mieszkańców gminy, w tym edukacja w szkołach - ustalenie szczegółowych zasad utrzymywania czystości i porządku na terenie gminy; ustalenie regulaminu - wdrażanie segregacji bezpośrednio „u źródła” w gospodarstwach domowych - prowadzenie ewidencji umów na wywóz odpadów - informowanie o zmianie przepisów wynikających z ustawy „porządkowej” w formie ulotek informacyjnych oraz zamieszczanie na stronach internetowych urzędów - prowadzenie edukacji społeczeństwa - rozbudowa składowiska - organizacja odbioru odpadów z terenu gminy - budowa kompostowni dla odpadów ulegających biodegradacji - zakup specjalistycznego samochodu – śmieciarki z dwudzielną komorą, umożliwiającą zbieranie różnych frakcji odpadów, tj. odpadów zmieszanych i segregowanych - budowa myjni pojemników i sprzętu komunalnego - organizacja spotkań właścicieli nieruchomości z przedstawicielami firm posiadającymi zezwolenia na odbieranie odpadów komunalnych - wdrażanie workowego systemu selektywnej zbiórki odpadów - prowadzenie monitoringu usług transportu odpadów komunalnych i zawieranych umów, - organizowanie akcji i konkursy, np. „Wiosenne porządki” oraz „Sprzątanie Świata”, - drukowanie i rozpowszechnianie ulotek i plakatów informacyjnych - rozmieszczenie pojemników do segregacji odpadów z tworzyw sztucznych, organizacja zbiórki odpadów niebezpiecznych - propagowanie selektywnej zbiórki odpadów
1.1e	Liczba, rodzaj , pojemność pojemników do zbiórki odpadów komunalnych wg stanu na 31.12.2006r.	7 gm.: brak informacji 133 gm.: pojemniki o poj. najczęściej 1100 l; 110 l; oraz o poj. 240 l; 120 l: 60l 123 021 szt. + 98 kontenerów + 260 ulicznych koszy betonowych
1.1f	Liczba, rodzaj , pojemność pojemników do zbiórki odpadów komunalnych umieszczonych w latach 2004-2006	28 gm.: brak informacji

		112 gm.: 57 448 szt. + 30 betonowych koszy ulicznych
1.2	Wdrażanie systemów selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	
1.2a	Podjęmowane działania	<p>27 gm.: brak informacji</p> <p>113 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie akcji edukacyjnej - zakup pojemników i worków do selektywnej zbiórki odpadów; ustawianie pojemników na terenie gminy, zakup zestawów do selektywnej zbiórki odpadów - podpisywanie umów na odbiór segregowanych odpadów - zwiększenie ilości pojemników do segregacji szkła, tworzyw sztucznych i makulatury - ustawienie pojemników do zbiórki baterii oraz przeterminowanych leków - organizowanie nieodpłatnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych - organizacja punktów zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego - prowadzenie działalności edukacyjnej, organizacja konkursów tematycznych, akcji, np. „Sprzątanie Świata i Ziemi” - rozpowszechnianie ulotek tematycznych - budowa stanowisk do selektywnej zbiórki odpadów - zakup samochodu do wywozu odpadów - wdrażanie segregacji bezpośrednio „u źródła” w gospodarstwach domowych - prowadzenie segregacji odpadów na składowisku - rozpowszechnianie informacji dotyczących obowiązków właścicieli nieruchomości z zakresu zbierania odpadów, w tym odpadów segregowanych oraz szkodliwości spalania odpadów w kotłowniach przydomowych - zamieszczanie informacji w lokalnej prasie, pogadanki na zebraniach wiejskich, rozmieszczanie ogłoszeń na terenie gminy - organizowanie akcji promujących selektywną zbiórkę odpadów - organizacja bezpłatnego wywozu segregowanych odpadów - zakup specjalistycznych środków transportu odpadów, np. specjalistycznego samochodu-śmieciarki z dwudzielną komorą do zbierania różnych frakcji odpadów oraz samochodu „hakovca” - prowadzenie zbiórki odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych i szkła oraz makulatury, segregowanych w kolorowych workach w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej

		<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów: papieru, szkła i tworzyw sztucznych w pojemnikach typu dzwon zestawionych w zestawach - udostępnianie mieszkańcom pojemników do zbiórki odpadów budowlanych - wyznaczenie punktów selektywnej zbiórki odpadów - prowadzenie systemu motywacji finansowej selektywnej zbiórki odpadów – nie pobieranie opłat za segregację wybranych grup odpadów komunalnych - prowadzenie pilotażowej akcji (Gm. Żnin) związanej z segregacją odpadów „u źródła” w czterech wybranych miejscowościach gminy. Akcja polegała na rozdaniu zakupionych przez gminę trzech rodzajów worków z odpowiednim nadrukiem do gromadzenia odpadów, oraz zabezpieczeniu odbioru odpadów zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do zawartej umowy z jednostką wywozową. Celem akcji pilotażowej była wzmożona aktywizacja mieszkańców do prowadzenia konkretnych działań w zakresie selektywnej gospodarki odpadami, a także próba uszczelnienia systemu, polegająca na objęciu wszystkich mieszkańców poszczególnych miejscowości wywozem odpadów balastowych. - wdrażanie dualnej zbiórki odpadów z podziałem na suche i mokre
1.2b	Liczba, rodzaj, pojemność pojemników do selektywnej zbiórki odpadów wg stanu na 31.12.2006r.	20 gm.: brak informacji 120 gm.: 11 868 szt.
1.2c	Liczba, rodzaj, pojemność pojemników do selektywnej zbiórki odpadów umieszczonych w latach 2004-2006	25 gm.: brak informacji 115 gm.: 8 915 szt. + 2 600 szt. worków do selektywnej zbiórki odpadów
1.3 Organizowanie gospodarki odpadami opakowaniowymi		
1.3a	Podjęte działania – budowa potencjału technicznego w zakresie selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych oraz ich transportu (pojemniki do segregacji, środki transportu, wiejskie punkty gromadzenia odpadów, itp.)	59 gm.: nie wykazano 81 gm.: - zakup pojemników, worków do selektywnej zbiórki odpadów, urządzeń specjalistycznych (np. prasy hydraulicznej do belowania odpadów - Gm. M. Brodnica), zakup środków transportu odpadów; - sukcesywne zwiększanie ilości pojemników do zbiórki odpadów oraz udostępnianie mieszkańcom gminy worków do segregacji odpadów - organizacja zbiórki i transportu odpadów opakowaniowych - zawieranie umów z organizacjami odzysku

		<ul style="list-style-type: none"> - utworzenie na terenie gminy punktów do gromadzenia odpadów opakowaniowych; ustawienie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych - organizacja bezpłatnego odbioru segregowanych odpadów opakowaniowych od właścicieli nieruchomości - organizacja selektywnej zbiórki odpadów na składowisku odpadów - współpraca z firmami specjalizującymi się w zakresie skupu odzyskanych odpadów opakowaniowych; przekazywanie zebranych odpadów opakowaniowych do odzysku - budowa wiaty magazynowej do składowania segregowanych odpadów na terenie składowisk, np. składowiska w Ostrowie, gm. Mroczka - prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej oraz kontrolnej w kwestii uzyskania przez wytwórców odpadów zakładanych poziomów odzysku - prowadzenie zbiórki makulatury, np. w szkołach; tworzenie punktów zbiórki papieru - organizowanie zbiórki odpadów opakowaniowych poprzez zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych; ustawienie pojemników w określonych punktach poszczególnych miejscowości w postaci „gniazd”, w skład których wchodzi pojemniki do zbiórki plastiku, szkła i makulatury 	
1.3b	Podjęwane działania - budowa potencjału technicznego do segregacji odpadów opakowaniowych (stacje segregacji, stacje przeładunkowe, itp.)	<p>120 gm.: brak informacji</p> <p>20gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymywanie stacji segregacji odpadów (Lisi Ogon, gm. Białe Błota) - utrzymywanie punktów segregacji odpadów, w którym odbywa się częściowa segregacja szkła i plastiku - organizacja dodatkowej segregacji odpadów na składowisku odpadów - zakup budynku i placu z przeznaczeniem na zorganizowanie stacji segregacji odpadów oraz ich przeładunku - budowa linii do segregacji odpadów komunalnych na składowisku w Osnowie: etap pozyskania decyzji pozwolenia na budowę - zakup linii do segregacji tworzyw sztucznych i makulatury - organizacja zbiórki, segregacji i prasowanie tworzyw sztucznych w baloty, - zakup sprzętu do segregacji odpadów (np. prasy do belowania makulatury i odpadów PCV) 	
1.3c	Liczba, rodzaj, pojemność pojemników do selektywnej zbiórki	rodzaj odpadów opakowaniowych	wg stanu na 31.12.2006r.

	<p>odpadów opakowaniowych wg stanu na 31.12.2006r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ze szkła • z papieru • z tworzyw sztucznych • z metalu • inne odpady opakowaniowe 	ze szkła	32 gm.: brak informacji 108 gm.: 3 599 szt.		
		z papieru	53 gm.: brak informacji 87 gm.: 1 139 szt.		
		z tworzyw sztucznych	27 gm.: brak informacji 113 gm.: 4 182 szt.		
		z metalu	120 gm.: brak informacji 20 gm.: 171 szt.		
		inne odpady opakowaniowe	135 gm.: brak informacji 5 gm.: 94 szt.		
1.3d	<p>Liczba, rodzaj, pojemność pojemników do selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych umieszczonych w latach 2004--2006</p> <ul style="list-style-type: none"> • ze szkła • z papieru • z tworzyw sztucznych • z metalu • inne odpady opakowaniowe 	rodzaj odpadów opakowaniowych	2004r.	2005r.	2006r.
		ze szkła	61gm.: brak informacji 79 gm.: 1 027 szt.	64 gm.: brak informacji 76 gm.: 1 004 szt.	67 gm.: brak informacji 73 gm.: 1 874 szt.
		z papieru	85 gm.: brak informacji 55 gm.: 433 szt.	83 gm.: brak informacji 57 gm.: 373 szt.	85 gm. brak informacji 55 gm.: 432 szt.
		z tworzyw sztucznych	59 gm.: brak informacji 81 gm.: 1 390 szt.	61 gm.: brak informacji 79 gm.: 1 252 szt.	66 gm.: brak informacji 74 gm.: 2 216 szt.
		z metalu	126 gm.: brak informacji 14 gm.: 83 szt.	126 gm.: brak informacji 14 gm.: 70 szt.	128 gm.: brak informacji 12 gm.: 78 szt.
		inne odpady opakowaniowe	137 gm.: brak informacji 3 gm.: 11 szt.	138 gm.: brak informacji 2 gm.: 5 szt.	136 gm.: brak informacji 4 gm.: 314 szt.
1.3e	<p>Osiągany % zbierania odpadów opakowaniowych w gminie (podać średnią z lat 2004-2006)</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkło, • papier, • tworzywa sztuczne, • metale • inne odpady opakowaniowe 	rodzaj odpadów opakowaniowych	2004r.	2005r.	2006r.
		szkło	59 gm.: brak informacji 81 gm.: śr. 5,6%	55 gm.: brak informacji 85 gm.: śr. 5,5%	51 gm.: brak informacji 89 gm.: śr.: 5,7%
		papier	79 gm.: brak informacji 61 gm.: śr. 61%	72 gm.: brak informacji 68 gm.: śr.: 2,3%	79 gm.: brak informacji 61 gm.: 2,9%
		tworzywa sztuczne	49 gm.: brak informacji 91 gm.: 2,7%	50 gm.: brak informacji 90 gm.: śr.: 3,9%	51 gm.: brak informacji 89 gm.: 4,7%
			119 gm.: brak informacji	114 gm.: brak informacji	111 gm.: brak informacji

		metale	21 gm.: śr.: 7,0%	26 gm.: 6,6%	29 gm.: śr.: 7,8%
		inne odpady opakowaniowe	137 gm.: brak informacji 3 gm.: śr. 8,9%	135 gm.: brak informacji 5 gm.: śr.: 8,3%	134 gm.: brak informacji 6 gm.: śr.: 10,9%
1.4	Rozwój selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych				
1.4a	Podejmowane działania	<p>98 gm.: brak informacji 42 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informowanie mieszkańców o możliwości kompostowaniu odpadów ulegających biodegradacji - rozpowszechnianie zasad segregacji i kompostowania odpadów biodegradowalnych - wdrożenie pilotażowej, selektywnej zbiórki frakcji mokrej; ustawienie specjalnie oznakowanych pojemników do zbiórki frakcji mokrej – odpadów pochodzących z kuchni; wdrażanie dualnej zbiórki odpadów z podziałem na suche i mokre - zakup pojemników do gromadzenia odpadów biodegradowalnych - zbieranie odpadów z terenu gmin i składowanie na składowisku odpadów - zagospodarowywanie odpadów przez wytwórców we własnym zakresie - organizacja zbiórki odpadów na terenie gminy - organizowanie pokazów dla mieszkańców w zakresie wykonywania kompostowników przydomowych - wydanie i dostarczenie do wszystkich gospodarstw domowych ulotki zawierającej m.in. instrukcję wykonania kompostownia - budowa kompostowni odpadów ulegających biodegradacji na składowisku odpadów - wyposażenie gospodarstw domowych w pojemniki do składowania odpadów organicznych - prowadzenie edukacji społecznej nt. możliwości kompostowania odpadów biodegradowalnych - utworzenie punktu zbiórki bioodpadów - propagowanie kompostowania odpadów zielonych we własnych kompostowniach przydomowych - opracowanie planów dotyczących gospodarowania odpadami, przewidujących m.in. wyposażenie nieruchomości w bio-kontenery - poddawanie recyklingowi organicznemu odpadów ulegających biodegradacji, (np. produkcja trawników rolowanych) 			

1.4b	Ilość wytwarzanych w gminie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych (w Mg) <ul style="list-style-type: none"> • 2004r. • 2005r. • 2006r.	2004r.	2005r.	2006r.
		102 gm.: brak informacji 38 gm.: 11 318,9 Mg	96gm.: brak informacji 44 gm.: 12 207,02 Mg	93 gm.: brak informacji 47 gm.: 13 663,6 Mg
1.4c	Osiągany % zbierania odpadów ulegających biodegradacji w gminie	2004r.	2005r.	2006r.
		115 gm.: brak informacji 25 gm.: śr.: 9,1%	115 gm.: brak informacji 25 gm.: śr.: 11,0%	112 gm.: brak informacji 28 gm.: śr.: 10,8%
1.5	Rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych			
1.5a	Podejmowane działania	94 gm.: brak informacji 46 gm.: - organizacja nieodpłatnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych 2 razy do roku lub w razie potrzeby - możliwość umieszczania odpadów wielkogabarytowych na składowisku odpadów - przygotowanie na składowisku odpadów miejsca do czasowego przechowywania odpadów wielkogabarytowych - organizacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych po uzgodnieniu z mieszkańcami i jednostką wywozową - prowadzenie akcji informacyjnych ze wskazaniem właściwego odbiorcy odpadów wielkogabarytowych - wyznaczanie punktów zbiórki odpadów		
1.5b	Ilość wytwarzanych w gminie odpadów wielkogabarytowych w strumieniu odpadów komunalnych (w Mg) <ul style="list-style-type: none"> • 2004r. • 2005r. • 2006r.	2004r.	2005r.	2006r.
		105 gm.: brak informacji 35 gm.: 2 268,4 Mg	105 gm.: brak informacji 35 gm.: 2 380,8 Mg	102 gm.: brak informacji 38 gm.: 2 657,12 Mg
1.5c	Osiągany % zbierania odpadów wielkogabarytowych w gminie	2004r.	2005r.	2006r.
		119 gm.: brak informacji 21 gm.: śr.: 16,5%	119 gm.: brak informacji 21 gm.: śr.: 17,0%	113 gm.: brak informacji 27 gm.: 13,0%

1.6 Rozwój selektywnego zbierania odpadów budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych				
1.6a	Podejmowane działania	<p>102 gm.: brak informacji</p> <p>38 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - akcja informacyjna o obowiązku prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów budowlanych - zakup samochodu do zbiórki i transportu odpadów budowlanych - informowanie o obowiązku prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” - organizacja zbiórki odpadów budowlanych - organizacja zbiórki odpadów budowlanych do pojemników, wyznaczenie punktów zbiórki odpadów budowlanych - zbiórka odpadów w wyznaczonym punkcie a następnie wykorzystywanie odpadów do utwardzania dróg gruntowych - wydzielenie kwatery na składowisku odpadów do składowania odpadów budowlanych - wydanie i dostarczenie do wszystkich gospodarstw domowych ulotki zawierającej m.in. tryb postępowania z odpadami budowlanymi - rozdrabnianie odpadów budowlanych i wykorzystywanie do utwardzania dróg gminnych - nałożenie na wytwórców odpadów obowiązku umieszczania odpadów budowlanych na składowisku odpadów - organizacja zbiórki odpadów budowlanych po uzgodnieniu z mieszkańcami i jednostką wywozową - wykorzystywanie odpadów do uzupełniania warstw mineralnych oraz prac rekultywacyjnych na składowiskach 		
1.6b	Ilość wytwarzanych w gminie odpadów budowlanych w strumieniu odpadów komunalnych(w Mg) <ul style="list-style-type: none"> • 2004r. • 2005r. • 2006r. 	2004r.	2005r.	2006r.
		102 gm.: brak informacji 38 gm.: 29 137,15 Mg	99 gm.: brak informacji 41 gm.: 33 523,75 Mg	98 gm.: brak informacji 42 gm.: 28 645,52 Mg
1.6c	Osiągany % zbierania odpadów budowlanych w gminie	2004r.	2005r.	2006r.
		115 gm.: brak informacji 25 gm.: śr.: 13,6%	110 gm.: brak informacji 30gm.: śr. 13,7%	111 gm.: brak informacji 29 gm.: 15,6%
1.7 Rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych				

1.7a	Podejmowane działania	<p>67 gm.: brak informacji</p> <p>73 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup pojemników do gromadzenia zużytych świetlówek, baterii, akumulatorów, przeterminowanych leków; - rozpowszechnianie ulotek tematycznych wśród mieszkańców gmin, edukacja dzieci i młodzieży szkolnej; prowadzenie akcji informacyjnych - wydawanie broszur, ulotek i komunikatów nt. selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych, dostarczanie do gospodarstw domowych - organizacja punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych oraz zużytego sprzętu elektronicznego, akumulatorów - inwentaryzacja pokryć dachowych płytami cementowo – azbestowymi - prowadzenie segregacji odpadów na składowisku - podjęcie współpracy z organizacją odzysku - organizacja pracy sortowni odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych na składowisku - uruchomienie skupu opakowań po środkach chemicznych - wyznaczenie specjalnej kwatery na składowisku odpadów do zbiórki odpadów niebezpiecznych - opiniowanie wniosków na wydanie decyzji podmiotom na zbieranie, transport, utylizację odpadów niebezpiecznych - dotowanie utylizacji eternitu - organizacja zbiórki zużytych opon 		
1.7.b	<p>Ilości i rodzaje wytwarzanych w gminie odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w Mg)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2004r. • 2005r. • 2006r. 	2004r.	2005r.	2006r.
		<p>110 gm.: brak informacji</p> <p>30 gm.: 266,2 Mg</p>	<p>101 gm.: brak informacji</p> <p>39 gm.: 291,58 Mg + 314 świetlówek</p>	<p>101 gm.: brak informacji</p> <p>39 gm.: 307,81 Mg + 8151 szt. świetlówek</p>
1.7c	Osiągany % zbierania odpadów niebezpiecznych w gminie	2004r.	2005r.	2006r.
		<p>118 gm.: brak informacji</p> <p>22 gm.: śr.: 8,1%</p>	<p>115 gm.: brak informacji</p> <p>25 gm.: śr.: 8,3%</p>	<p>108 gm.: brak informacji</p> <p>32 gm.: śr.: 7,1%</p>

1.8	Budowa gminnych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych	
1.8a	Podejmowane działania (dla jakich rodzajów odpadów)	<p>115 gm.: brak informacji</p> <p>25 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie stacji wtórnej segregacji odpadów w pojemniki do zbiórki zużytych świetlówek i baterii/akumulatorów - organizacja punktów zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego - utworzenie punktu zbiórki przeterminowanych leków - organizacja punktów zbiórki baterii - tworzenie mobilnych punktów odbioru odpadów niebezpiecznych - wyznaczenie punktów zbierania odpadów niebezpiecznych na składowiskach odpadów - informowanie mieszkańców o uprawnionych podmiotach zajmujących się odbiorem odpadów niebezpiecznych z terenu gmin
1.9	Tworzenie ponadgminnych struktur gospodarki odpadami komunalnymi dla realizacji wspólnych przedsięwzięć	
1.9a	Podejmowane działania	<p>100 gm.: brak informacji</p> <p>40 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie konsultacji z sąsiednimi gminami, starostwami powiatowymi nt. utworzenia międzygminnych składowisk odpadów - partycypacja w kosztach budowy kompleksu utylizacji odpadów - opracowanie koncepcji programowej dot. Regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Pałuki” w miejscowości Wawrzynki; planowanie wyposażenia zakładu w stację segregacji i pakowania odpadów, linię pakowania i dystrybucji odpadów segregowanych, a także w kopiec bioenergetyczny i składowisko balastu - składanie okolicznym gminom propozycji budowy międzygminnych składowisk odpadów - budowa konpostowni odpadów biodegradowalnych na składowisku odpadów - utworzenie Związku Gmin Ziemi Kujawskiej dla wspólnego realizowania przedsięwzięć, m.in. ekologicznych - utworzenie międzygminnego składowiska odpadów w Osnowie gm. Chełmno, współpraca w zakresie gospodarki odpadami ze składowiskiem w Niedźwiedziu, gm. Wąbrzeźno - zawarcie porozumienia z gm. Golub-Dobrzyń, gm. Radomin w sprawie wspólnego korzystanie ze Składowiska Odpadów Komunalnych w Białkowie - powołanie do działania Komunalnego Związku Gmin Powiatu Świeckiego

2. Instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza składowaniem		
2.1	Budowa instalacji zagospodarowania i przetwarzania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (kompostownie, zakłady fermentacji beztlenowej, instalacje mechaniczno-biologiczne)	
2.1a	Podejmowane działania	<p>121 gm.: brak informacji</p> <p>19 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa na terenie gminy oczyszczalni ścieków, kompostowni - budowa kompostowni odpadów biodegradowalnych na składowisku odpadów - wdrażanie systemu zbiórki odpadów „u źródła” ich powstawania - zakup specjalistycznego samochodu z dwudzielną komorą, umożliwiający zbieranie dwóch różnych frakcji odpadów - zmiana technologii kompostowania odpadów organicznych na składowisku odpadów; oddanie do eksploatacji kompostera, dzięki któremu następuje odzysk odpadów organicznych poprzez ich kompostowanie w systemie zamkniętym przy użyciu biostabilizatora rotacyjnego - eksploatacja linii kompostowniczej fermentacji tlenowej oraz placu do składowania i dojrzewania kompostu, - przygotowanie kwatery do odzysku odpadów biodegradowalnych oraz kompostowni pryzmowych - wyznaczanie na składowiskach miejsc do kompostowania odpadów pochodzenia roślinnego
2.2	Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznych	
2.2a	Podejmowane działania	<p>134 gm.: brak informacji</p> <p>6 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecność przedsiębiorstw, w których dokonano instalacji z wariantem funkcjonowania urządzeń do spalania opon (pow. żniński) oraz spalania naturalnych odpadów drewnianych (kora i trociny), węgla oraz odpadów produkcyjnych z zakładu papierniczego nie niebezpiecznych, tj. mechanicznie wydzielone odrzuty z przeróbki makulatury i tektury, odpady z włókna, szlamy z włókien, wypełniaczy i powłok pochodzących z mechanicznej separacji, osady z zakładowych oczyszczalni ścieków, szlamy z biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych (pow. świecki) - utworzenie linii segregacji odpadów (pow. grudziądzki, pow. tucholski, pow. inowrocławski)
2.3	Instalacja linii demontażu i recyklingu odpadów wielkogabarytowych	

2.3a	Podejmowane działania	<p>134 gm.: brak informacji</p> <p>6 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie stanowiska do demontażu odpadów na terenie zakładu utylizacji odpadów (pow. rypiński) - obecność na terenie powiatu firmy zajmującej się demontażem i recyklingiem odpadów wielkogabarytowych (pow. mogileński) - budowa na składowisku odpadów płyty demontażu urządzeń wielkogabarytowych (pow. wąbrzeski) - segregacja oraz demontaż w układzie linii demontażu (pow. grudziądzki) - magazynowanie odpadów wielkogabarytowych i po ich nagromadzeniu rozdrabnianie rębakiem o wysokiej wydajności w ramach zamówionej usługi (pow. inowrocławski)
2.4 Instalacja linii recyklingu odpadów budowlanych		
2.4a	Podejmowane działania	<p>137 gm.: brak informacji</p> <p>3 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzystanie z celownicy odpadów o nacisku 10 Mg (pow. sępoleński) - organizacja recyklingu w miejscu powstania odpadów (pow. grudziądzki) - utrzymywanie kruszarki do gruzu betonowego o wydajności 14-33 m³/h kompatybilnej z dwoma taśmociągami typu DCD 500x400, (przenośnik 10m z taśmą 650 mm z koszem zasypowym, przenośnik 10 m z taśmą 500 mm) wykonanymi zgodnie z Polskimi Normami, w formie kratownicy spawanej z profili zamkniętych na podporach stałych, o prędkości taśmy 0,5 m/sek, mocy napędu 3kW (pow. świecki)
2.5 Instalacja linii unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych		
2.5a	Podejmowane działania	<p>137 gm.: brak informacji</p> <p>3 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup specjalistycznych pojemników do określonych grup odpadów niebezpiecznych, - ustawienie na składowiskach odpadów: kontenerów do gromadzenia świetlówek, beczek na elektrolity, kontenerów na akumulatory (pow. świecki) - segregacja odpadów na linii sortowniczej (pow. grudziądzki)
3. Składowanie		

3.1	Budowa składowisk odpadów, na których składuje się odpady komunalne (według standardów i wymogów UE)	
3.1a	Podejmowane działania	<p>120 gm.: brak informacji</p> <p>20 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z powiatu bydgoskiego: <ul style="list-style-type: none"> - partycypacja w kosztach budowy kompleksu utylizacji odpadów w Bydgoszczy - przygotowanie dokumentacji dot. budowy niecki na składowisku odpadów w Boluminie • z powiatu lipnowskiego: <ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie pozwolenia budowlanego na rozbudowę istniejącego składowiska odpadów - budowa składowiska odpadów <ul style="list-style-type: none"> • z powiatu rypińskiego: <ul style="list-style-type: none"> - współudział w budowie zakładu utylizacji odpadów w Puszczy Miejskiej • z powiatu tucholskiego: <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie projektu budowlanego rozbudowy składowiska w Bysławiu - doposażenie istniejącego składowiska odpadów w Bładowie <ul style="list-style-type: none"> • z powiatu żnińskiego: <ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa istniejącego gminnego składowiska odpadów komunalnych w Wawrzynkach • z powiatu grudziądzkiego: <ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa składowiska • z powiatu świeckiego: <ul style="list-style-type: none"> - budowa prywatnego składowiska odpadów w Górnej Grupie - modernizacja składowiska odpadów w Białych Błotach: uszczelnienie nowej kwatery składowiska, wykonanie drenaży odsączających z kwatery, wykonanie instalacji odgazowujących, wykonanie ogrodzenia, podjazdu i zsypu do nowej kwatery, wyposażenie składowiska w wagę i w obiekt biurowo-socjalny oraz kwaterę do kompostowania; uzupełnienie wyposażenia w pojemniki do odzysku odpadów niebezpiecznych. <ul style="list-style-type: none"> • z powiatu toruńskiego <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie projektu „Rozbudowa gminnego składowiska odpadów i racjonalizacja systemu gospodarki odpadami w gminie Łubianka”
3.2	Eksploatacja istniejących na terenie gminy składowisk odpadów, na których składuje się odpady komunalne	
		<ul style="list-style-type: none"> • z powiatu brodnickiego: <ul style="list-style-type: none"> - UM Brodnica: Miejskie Składowisko Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Brodnicy,

3.2a	Nazwa i miejsce lokalizacji składowiska	<p>ul. Ustronie</p> <ul style="list-style-type: none"> - UG Górzno; Składowisko Odpadów w Miesiączkowie - UG Osiek: gminne składowisko w Lapinożu <ul style="list-style-type: none"> • z powiatu bydgoskiego: -UG Dąbrowa Chełmińska: składowisko odpadów w Boluminie - UG Dobrcz: składowisko odpadów w Magdalence - UMiG Koronowo: składowisko odpadów w Srebrnicy - UG Osielsko: składowisko odpadów w Żołędowie - UG Sicienko: składowisko odpadów w Trzemieszku • z powiatu lipnowskiego: - UG Bobrowniki składowisko odpadów Polichnowo-Piaski - UMiG Dobrzyń n.Wisłą : składowisko odpadów w Płomianach - G. Kikół: składowisko odpadów w Grodzeniu - UM Lipno: składowisko odpadów w Lipnie, ul. Wyszyńskiego - UMiG Skępe: składowisko odpadów w Skępem - UG Wielgie: składowisko odpadów w Teodorowie • z powiatu rypińskiego: - UG Rogowo: składowisko odpadów Huta Chojno - UM Rypin: Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Puszczy Miejskiej - UG Skrwilno: składowisko odpadów Szczawno - UG Wapielsk: składowisko odpadów Radziki Duże • z powiatu tucholski: - UG Gostycyn: składowisko odpadów w Gostycynie - UG Lubiewo: składowisko odpadów Bysławek - UG Śliwice: składowisko odpadów Rosochata - UG Tuchola: składowisko odpadów w Bładowie • z powiatu żnińskiego: - Gm. Łabiszyn: składowisko odpadów w Załachowie - Gm. Żnin: składowisko odpadów w Wawrzynkach - Gm. Barcin: składowisko odpadów Barcin Wieś - Gm. Janowiec Wlkp.: gminne składowisko odpadów w Zrazimiu - Gm. Rogowo: składowisko odpadów w Rogowie
------	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • z powiatu mogileńskiego: <ul style="list-style-type: none"> - UM Strzelno: składowisko odpadów Bławaty - UM Mogilno: składowisko odpadów Szerzawy - UG Dąbrowa: składowisko odpadów Sucharzewo - UG Jeziora Wielkie: składowisko odpadów Jeziora Wielkie, Siedlimowo • z powiatu nakielskiego: <ul style="list-style-type: none"> - UMiG Mrocza: składowisko odpadów Ostrowo - UMiG Nakło n. Notecią: składowisko odpadów Rozwarzyn - UG Sadki: składowisko odpadów Ostrowiec • z powiatu sępoleńskiego: <ul style="list-style-type: none"> - UM Kamień Krajeński: składowisko Kamień Krajeński, ul. Podgórna - UM Sępólno Krajeńskie: składowisko Włóścibórek - UG Sośno: składowisko odpadów Skoraczewo - UM Więcbork: składowisko odpadów Dalkowo • z powiatu wąbrzeskiego: <ul style="list-style-type: none"> - UG Dębowa Łąka: Międzygminny Zakład Unieszkodliwiania Odpadów w Niedźwiedziu • z powiatu włocławskiego: <ul style="list-style-type: none"> - UG Baruchowo: składowisko odpadów Kurowo Kolonia - UM Brześć Kuj.: składowisko odpadów Stary Brześć - UG Chocień: składowisko Niemojewe - UMiG Chodecz: składowisko odpadów Mielno - UG Fabianki: składowisko odpadów Wilczeniec Fabiański - UMiG Izbica Kuj.: składowisko odpadów Naczchowo - UG Kowal: składowisko odpadów Przydatki Gołaszewskie - UG Lubanie: składowisko odpadów Kucierz - UMiG Lubień Kuj.: składowisko odpadów Narty - UMiG Lubraniec: składowisko odpadów Agnieszkowo
3.2b	Czy składowisko posiada decyzję zatwierdzającą instrukcję eksploatacji składowiska	Tak: 82 składowiska odpadów Nie: 4 składowiska odpadów
3.2c	Czy składowisko dostosowane jest do standardów UE	Tak: 32 składowiska odpadów Nie: 54 składowiska odpadów
3.3	Modernizacja składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne (według standardów i wymogów UE)	

3.3a	Podejmowane działania	<p>113 gm.: brak informacji</p> <p>23 gm.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie projektu budowlanego na rozbudowę składowiska odpadów w Bysławiu - prace porządkowe i modernizacyjne na składowisku w Załachowie, np. uformowanie oraz obsypanie ścian przednich i bocznych dotychczas użytkowanych kwater warstwą izolacyjną o średniej miąższości 0,5 m, ugniecenie wierzchnich powierzchni dotychczas użytkowanych kwater i przysypanie warstwą izolacyjną o średniej miąższości 0,2 m oraz przygotowanie do użytkowania dwóch nowych kwater, uformowanie dróg dojazdowych do tych kwater. - oddanie do użytku drugiej kwatery na gminnym składowisku w Wawrzychkach - budowa wagi, piezometrów, instalacji odgazowującej, wiaty na składowisku odpadów Ostrowo - prace projektowe modernizacji składowiska odpadów w Rozwarzynie (dot. rozbudowy kwatery) - zainstalowanie instalacji odgazowującej na składowisku we Włościbórku - składowisko odpadów Skoraczewo: wykonanie sieci monitoringu wód podziemnych wokół składowiska - składowisko odpadów Dalkowo: montaż wagi samochodowej, monitoring gazu składowiskowego - przeprowadzenie modernizacji składowiska w Starym Brześciu - składowisko Niemojewe: odgazowanie składowiska odpadów, uzupełnienie pasa zieleni - składowisko odpadów Mielno: przeprowadzenie modernizacji - składowisko odpadów Kucierz: zakup wagi - składowisko Białe Błota: uszczelnienie nowej kwatery składowiska, wykonanie drenaży, instalacji odgazowującej, ogrodzenia, podjazdu oraz zsyphu do nowej kwatery, wyposażenie składowiska w wagę i w obiekt biurowo-socjalny oraz wydzielenie kwatery do kompostowania; uzupełnienie wyposażenia w pojemniki do odzysku odpadów niebezpiecznych. - przygotowanie projektu budowy kwatery nr 2 na składowisku odpadów w Osiu - opracowanie projektu „Rozbudowa gminnego składowiska odpadów i racjonalizacja systemu gospodarki odpadami w gminie Łubianka” - działania podejmowane na pozostałych składowiskach odpadów: <ul style="list-style-type: none"> • budowa pomieszczenia magazynowego do prowadzenia segregacji odpadów • budowa budynku socjalno-biurowego • montaż piezometrów monitoringowych • czynności związane z uzyskaniem pozwolenia na rozbudowę składowiska odpadów • budowa kompostowni odpadów biodegradowalnych oraz płyty do demontażu odpadów wielkogabarytowych • budowa sortowni surowców wtórnych
------	-----------------------	--

		<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie monitoringu składowiska odpadów • wykonywanie bieżących napraw i konserwacji • instalacja wagi składowiskowej
3.4	Rekultywacja składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne	
3.4a	Podjęte działania	<p>120 gmin: brak informacji</p> <p>20 gmin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlecenie opracowania koncepcji zamknięcia i rekultywacji składowiska - wykonanie prac geologicznych na zamkniętym składowisku odpadów - przygotowanie projektu rekultywacji składowiska - prowadzenie działań rekultywacyjnych na składowiskach, np. pokrycie czaszy składowiska warstwami gliny, piasku, ziemi uprawnej, zasypywanie ziemią i plantowanie - niwelacja, zagęszczanie, dezynfekcja oraz przykrywanie odpadów warstwą izolacyjną na składowisku odpadów - wykonanie instalacji odgazowującej i wyrównanie ziemią terenu składowiska
3.5	Zamykanie składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne	
3.5a	Podjęte działania	<p>133 gminy: brak informacji</p> <p>7 gmin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie koncepcji zamknięcia i rekultywacji składowiska odpadów w Miesiączkowie - wstrzymanie eksploatacji składowiska w Srebrnicy - postępowanie wyjaśniające w sprawie wyrażenia zgody na zamknięcie składowiska w Solcu Kujawskim, ul. Toruńska - uzyskanie decyzji starosty na zamknięcie składowiska w Tłuchowie - opracowanie wniosku o zamknięcie składowiska odpadów w Teodorowie - posiadanie decyzji dot. zamknięcia składowiska w Agnieszkwie
3.6	Ostateczne zakończenie eksploatacji składowisk odpadów niespełniających wymogów UE	
3.6a	Podjęte działania	<p>116 gmin: brak informacji</p> <p>24 gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - składowisko odpadów w Boluminie, wygaszenie niecki: XII.2007r. - składowisko odpadów w Grodzieńcu: 2009r. - składowisko odpadów w Tłuchowie: 2007r. - składowisko odpadów w Teodorowie: lata 2009-2020

		<ul style="list-style-type: none"> - składowisko odpadów Huta Chojno: 2007r. -składowisko odpadów Radziki Duże: do 2009r. - składowisko odpadów Załachowo: lata 2009-2012 - składowisko odpadów Łysin: 2009r. - składowisko odpadów Zrazim.: 2009r. - składowisko odpadów Rogowo: 31.12.2009r. - składowisko odpadów Naczachowo: 21.12.2009r. - składowisko odpadów Narty: 2009r. - składowisko odpadów Rudaw: 2010r. - składowisko odpadów w Borucinie: po 2009r. - składowisko opadów w Jerzycach: 2009r. - składowisko odpadów Broniewek: 2010r. - składowisko odpadów: zakończenie eksploatacji w 2008r. - składowisko odpadów Jackowo: 2018r. - składowisko odpadów w Łążyńcu: 2010r.
DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE		
1.	Podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli w zakresie gospodarowania odpadami	
1.1	Podjęte działania	<p>20 gmin: brak informacji</p> <p>120 gmin:</p> <ul style="list-style-type: none"> -organizowanie prelekcji w szkołach oraz „dni otwartych” na składowiskach odpadów, - rozpowszechnianie ulotek informacyjnych, konstruowanie artykułów prasowych, redagowanie informatora z regulaminem utrzymania porządku i czystości na terenie gminy; zamieszczanie informacji na stronach internetowych urzędów gmin - prowadzenie kontroli umów na wywóz odpadów, - organizowanie spotkań z mieszkańcami - prowadzenie korespondencji z mieszkańcami gminy dot. obowiązku prowadzenia zbiórki odpadów - wykonywanie ścieżek dydaktycznych - organizowanie wycieczek szkolnych - zakup materiałów dydaktycznych i informacyjnych dla szkół - współpraca ze szkołami, leśnictwami, Domem Kultury, Harcerskim Ośrodkiem Wypoczynkowym w organizacji akcji

	<p>proekologicznych, np. „Sprzątanie świata”, „Tydzień Ziemi” oraz różnego rodzaju konkursów uwzględniających tematykę gospodarki odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowywanie i przekazywanie mieszkańcom gmin informatorów i informacji dot. np. dofinansowania przez gminę budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, - utrzymywanie gminnych centrów edukacji ekologicznej - prowadzenie „zielonej szkoły” w parkach krajobrazowych - organizacja zbiórki makulatury, baterii, puszek - finansowanie lub współfinansowanie wydawnictw - organizowanie szkoleń związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki odpadami - prowadzenie działań kontrolnych - organizacja pracowni ekologicznej w szkole
--	---

IV

DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI PROWADZONE PRZEZ POWIATY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Wdrażanie systemów selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, organizowanie gospodarki odpadami opakowaniowymi

Wdrażanie systemów selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz organizowanie gospodarki odpadami opakowaniowymi prowadzone było m.in. poprzez edukację i popularyzację selektywnego systemu zbierania odpadów, dofinansowywanie zadań gminnych w zakresie selektywnego zbierania odpadów i unieszkodliwiania odpadów, dofinansowywanie zakupu pojemników do segregacji odpadów, czynny udział w akcjach promujących selektywne zbieranie odpadów, organizowanie konkursów popularyzujących selektywną zbiórkę odpadów (np. konkurs pn.: „Odkręcona”, którego ideą było zwiększenie świadomości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży poprzez odkręcanie plastikowych nakrętek z butelek, co wiązało się ze zmniejszeniem objętości odpadów komunalnych na składowisku - zgnieciona butelka).

Wdrażanie systemów selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, organizowanie gospodarki odpadami opakowaniowymi prowadziło 5 powiatów z terenu województwa (26%).

Rozwój selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych

Rozwój selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych następował m.in. poprzez zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów oraz współpracę z gminami w ramach kontynuacji realizacji programu „Ekologizacja zagrody wiejskiej”. W ramach tego programu mieszkańcy wsi wprowadzali w swoich gospodarstwach selektywną zbiórkę odpadów ulegających biodegradacji i budowali kompostowniki (powiat sępoleński). Działania w zakresie rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych prowadziły 2 powiaty z terenu województwa (11%).

Rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych

Powiaty prowadziły rejestr posiadaczy odpadów zwolnionych z uzyskiwania zezwoleń na zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów (4 sklepy zajmujące się sprzedażą sprzętu AGD i RTV) oraz podmiotów mających decyzje na zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów wielkogabarytowych (4 podmioty) [powiat sępoleński]. Ponadto prowadzono akcje zbiórki odpadów wielkogabarytowych we wszystkich gminach na terenie powiatu tucholskiego. Inicjatywy w zakresie rozwoju selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych podejmowane były przez 2 powiaty z terenu województwa (11%).

Rozwój selektywnego zbierania odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych

Działania związane z rozwojem selektywnego zbierania odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych realizowane były na terenie 2 powiatów z terenu województwa: powiat sępoleński: wytwórcy zagospodarowywali odpady budowlane np. do deniwelacji i rekultywacji terenu, do budowy dróg itp.; powiat tucholski: podmioty gospodarcze dokonywały odbioru i przetwarzania odpadów budowlanych pochodzących z placów budowlanych i rozbiórkowych.

Rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych

Rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych wdrażany był przez 2 powiaty z terenu województwa (11%), poprzez prowadzenie zbiórki odpadów do specjalnych pojemników, np. zbiórka baterii.

Tworzenie ponadgminnych struktur gospodarki odpadami komunalnymi dla realizacji wspólnych przedsięwzięć

2 powiaty z terenu województwa (11%) przystąpiły do działań mających na celu tworzenie ponadgminnych struktur gospodarki odpadami komunalnymi dla realizacji wspólnych przedsięwzięć poprzez organizację spotkań dla gmin z terenu powiatu w celu wypracowania koncepcji dot. budowy zakładu zagospodarowania odpadów. Podjęto działania planistyczne w celu budowy ponadgminnego kompleksu unieszkodliwiania odpadów.

Ponadto w ramach innych działań w zakresie systemów selektywnego zbierania odpadów 6 powiatów województwa (32%) prowadziło działania w zakresie m.in. organizacji utylizacji azbestowo-cementowych pokryć dachowych z obiektów nadzorowanych przez powiat (powiat brodnicki), dofinansowania kosztów unieszkodliwiania odpadów medycznych (powiat chełmiński), wdrażania pilotażowego programu dofinansowania usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest (powiat radziejowski), współfinansowania modernizacji składowiska odpadów komunalnych w Łążynie, gm. Zławieś Wielka, zakupu pojemników do zbiórki odpadów; utylizacji odpadów niebezpiecznych (powiat toruński), zakupu środków do neutralizacji wycieków paliwa i olejów na drogach powiatowych; wywozu i usuwania urządzeń zawierających elementy niebezpieczne (powiat toruński), organizacji corocznych konkursów dla mieszkańców powiatu (powiat tucholski), likwidacji „dzikich wysypisk”, sprzątnięcia terenów leśnych (powiat włocławski).

Budowa instalacji zagospodarowania i przetwarzania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (kompostownie, zakłady fermentacji beztlenowej, instalacje mechaniczno-biologiczne)

W zakresie budowy instalacji zagospodarowania i przetwarzania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (kompostownie, zakłady fermentacji beztlenowej, instalacje mechaniczno-biologiczne) powiat świecki organizował spotkania dla gmin z powiatu w celu wypracowania koncepcji dot. budowy zakładu zagospodarowania odpadów.

Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznych

Powiat sępoleński wydał decyzje administracyjne na odzysk odpadów dla podmiotów gospodarczych.

Instalacja linii demontażu i recyklingu odpadów wielkogabarytowych

W zakresie instalacji linii demontażu i recyklingu odpadów wielkogabarytowych powiaty z terenu województwa nie wykazały żadnych działań.

Instalacja linii recyklingu odpadów budowlanych

Instalacja linii recyklingu odpadów budowlanych prowadzona była przez 2 powiaty województwa (11%), m.in. poprzez prowadzenie rejestru podmiotów gospodarczych zajmujących się odzyskiem odpadów budowlanych (powiaty: sępoleński i tucholski).

Instalacja linii unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych

Instalacja linii unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych – brak działań.

Ponadto w ramach innych działań w zakresie instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza składowaniem 2 powiaty województwa (11%) prowadziły działania w zakresie m.in. utylizacji odpadów medycznych, niebezpiecznych, komunalnych pochodzących z oczyszczania poboczy dróg (powiat brodnicki), doposażenia służb ratowniczych w sorbenty do unieszkodliwiania odpadów powstałych w wyniku zdarzeń losowych.

Budowa składowisk odpadów, na których składuje się odpady komunalne (według standardów i wymogów UE)

Budowa składowisk odpadów, na których składuje się odpady komunalne (według standardów i wymogów UE) realizowana była przez powiat żniński, m.in. poprzez działania planistyczne budowy międzygminnego składowiska odpadów.

Modernizacja składowisk odpadów, na których składuje się odpady komunalne (według standardów i wymogów UE)

Modernizacja składowisk odpadów, na których składuje się odpady komunalne (według standardów i wymogów UE) realizowana była m.in. poprzez doposażenie 3 składowisk odpadów w instalacje odgazowujące (powiat sępoleński), działania mające na celu poprawę funkcjonowania składowiska odpadów i maksymalne wykorzystanie powierzchni składowiska; kontrolę i monitoring (powiaty żniński i tucholski).

Modernizację składowisk odpadów, na których składuje się odpady komunalne (według standardów i wymogów UE) prowadziły 3 powiaty z terenu województwa (16%).

Rekultywacja składowisk odpadów, na których składuje się odpady komunalne

Rekultywacja składowisk odpadów, na których składuje się odpady komunalne prowadzona była przez 1 powiat województwa (5%), m.in. poprzez prowadzenie systematycznej rekultywacji zapełnionych kwater na składowisku odpadów.

Działania informacyjno-edukacyjne

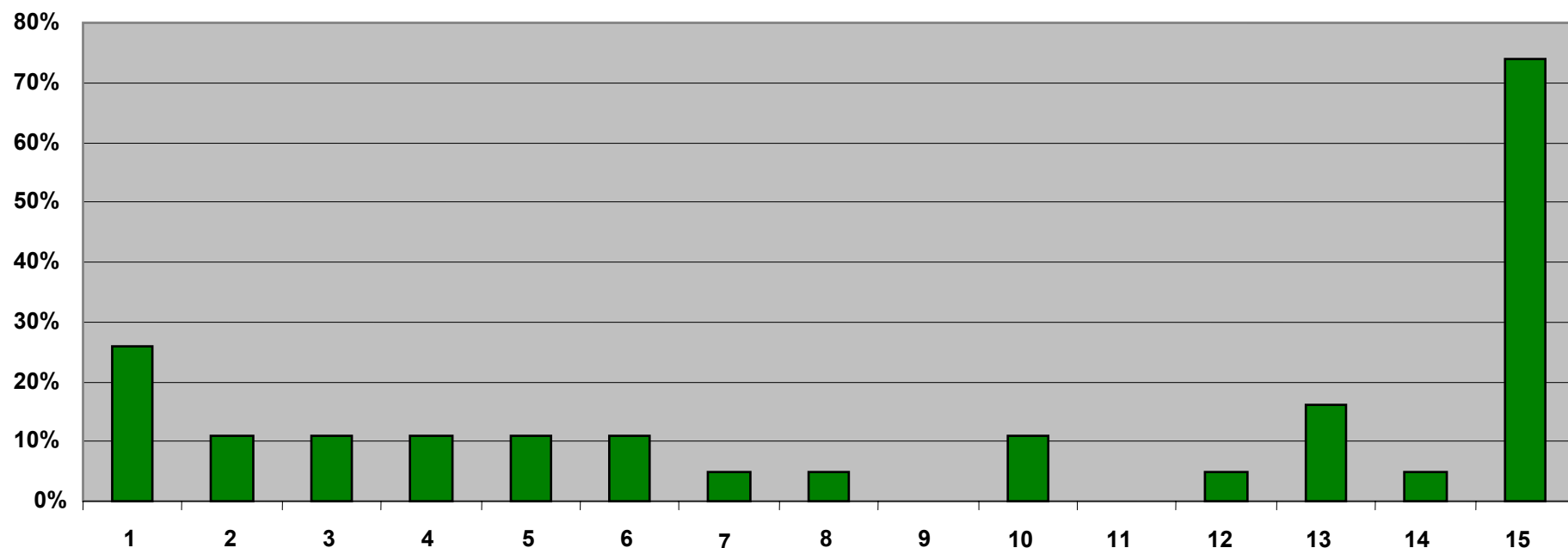
Działania informacyjno-edukacyjne realizowane były przez 14 powiatów z terenu województwa (74%), poprzez współudział w organizacji akcji np.: „Sprzątania Świata” (zakup worków i rękawic), „Posprzątaj swój dom”, organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej, np. „Gmina przyjazna środowisku” oraz olimpiad ekologicznych, organizowanie szkoleń z zakresu usuwania azbestu. Przeprowadzono badania świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu, podejmowano współpracę z gminami, zakładami

gospodarki komunalnej, strażą miejską, Sanepidem w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej. Działania informacyjno – edukacyjne prowadzono też poprzez publikacje w lokalnej prasie i na stronach internetowych starostw powiatowych, a także współorganizację sympozjów, warsztatów, wycieczek. Udzielano dotacji na inwestycje mające na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego, wspierano działalność centrów edukacji ekologicznych.

Szczegółowe informacje dotyczące działań w zakresie racjonalnego gospodarowania odpadami, podejmowanych przez samorządy powiatowe z terenu województwa kujawsko-pomorskiego przedstawia poniżej zamieszczone zestawienie tabelaryczne.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ W GOSPODARCE ODPADAMI

[% powiatów, w których realizowane jest zadanie]

1. Wdrażanie systemów selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, organizowanie gospodarki odpadami opakowaniowymi
2. Rozwój selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych
3. Rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych
4. Rozwój selektywnego zbierania odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych
5. Rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych
6. Tworzenie ponadgminnych struktur gospodarki odpadami komunalnymi dla realizacji wspólnych przedsięwzięć
7. Budowa instalacji zagospodarowania i przetwarzania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (kompostownie, zakłady fermentacji beztlenowej, instalacje mechaniczno-biologiczne)
8. Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznych
9. Instalacja linii demontażu i recyklingu odpadów wielkogabarytowych
10. Instalacja linii recyklingu odpadów budowlanych
11. Instalacja linii unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych
12. Budowa składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne (według standardów i wymogów UE)
13. Modernizacja składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne (według standardów i wymogów UE)
14. Rekultywacja składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne
15. Podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli w zakresie gosp. odpadami

ZADANIA POWIATÓW WYNIKAJĄCE Z PLANU GOSPODARKI ODPADAMI WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

GOSPODAROWANIE ODPADAMI przez powiaty w latach 2004-2006

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Realizowane zadania w latach 2004-2006
SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI		
1. Systemy selektywnego zbierania odpadów		
1.1	Liczba mieszkańców powiatu wg stanu na 31.12.2006r.	19 powiatów.: 1 283 910 osób
1.2	Wdrażanie systemów selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, organizowanie gospodarki odpadami opakowaniowymi (opisać podjęte działania)	14 powiatów: brak informacji 5 powiatów: - edukacja i popularyzacja systemu selektywnego zbierania odpadów - dofinansowanie zadań gminnych w zakresie selektywnego zbierania odpadów i unieszkodliwiania odpadów - dofinansowanie zakupu pojemników do segregacji odpadów - branie czynnego udziału w akcjach promujących selektywne zbieranie odpadów - organizacja konkursów popularyzujących selektywną zbiórkę odpadów (np. pn.: „Odkręcona” ; Idea konkursu jest zwiększenie świadomości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży poprzez odkręcanie plastikowych nakrętek z butelek, co wiąże się ze zmniejszeniem objętości odpadów komunalnych na składowisku (zgnieciona butelka)
1.3	Rozwój selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych (opisać podjęte działania)	17 powiatów: brak informacji 2 powiaty: - zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów - współpraca z gminami w ramach kontynuacji realizacji programu „Ekologizacja zagrody wiejskiej”, w ramach którego mieszkańcy wsi wprowadzają w swoich gospodarstwach selektywną zbiórkę

		odpadów ulegających biodegradacji i budują kompostowniki (pow. sępoleński)
1.4	Rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych (opisać podjęte działania)	17 powiatów: brak informacji 2 powiaty: - prowadzenie rejestru posiadaczy odpadów zwolnionych z uzyskiwania zezwoleń na zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów (4 sklepy zajmujące się sprzedażą sprzętu AGD i RTV) oraz podmiotów mających decyzje na zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów wielkogabarytowych (4 podmioty) [pow. sępoleński] - prowadzenie akcji zbiórki odpadów wielkogabarytowych we wszystkich gminach na terenie powiatu tucholskiego
1.5	Rozwój selektywnego zbierania odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych (opisać podjęte działania)	17 powiatów: brak informacji 2 powiaty: - zagospodarowywanie odpadów budowlanych przez poszczególnych wytwórców z terenu powiatu sępoleńskiego: np. do deniwelacji i rekultywacji terenu, do budowy dróg itp. - odbiór i przetwarzanie odpadów budowlanych pochodzących z placów budowlanych i rozbiórkowych przez podmioty gospodarcze z terenu pow. tucholskiego
1.6	Rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (opisać podjęte działania)	17 powiatów: brak informacji 2 powiaty: - prowadzenie zbiórki odpadów do pojemników, np. zbiórka baterii
1.7	Tworzenie ponadgminnych struktur gospodarki odpadami komunalnymi dla realizacji wspólnych przedsięwzięć (opisać podjęte działania)	17 powiatów: brak informacji 2 powiaty: - organizacja spotkania dla gmin z powiatu w celu wypracowania koncepcji dot. budowy zakładu zagospodarowania odpadów (pow. świecki) - działania planistyczne w celu budowy ponadgminnego kompleksu unieszkodliwiania odpadów
1.8	Inne działania (opisać podjęte działania)	13 powiatów: brak informacji 6 powiatów: - działania mające na organizację utylizacji azbestowo-cementowych pokryć dachowych z obiektów

		<p>nadzorowanych przez powiat (pow. brodnicki)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie kosztów unieszkodliwiania odpadów medycznych (pow. chełmiński) - wdrażanie pilotażowego programu dofinansowania usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest (pow. radziejowski) - współfinansowanie modernizacji składowiska odpadów komunalnych w Łążynie, gm. Zławieś Wielka, zakupu pojemników do zbiórki odpadów; utylizacji odpadów niebezpiecznych (pow. toruński) - zakup środków do neutralizacji wycieków paliwa i olejów na drogach powiatowych; wywóz i usuwanie urządzeń zawierających elementy niebezpieczne (pow. toruński) - organizacja corocznych konkursów dla mieszkańców powiatu (pow. tucholski) - likwidacja „dzikich wysypisk”, sprzątanie terenów leśnych (pow. włocławski)
2. Instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza składowaniem		
2.1	<p>Budowa instalacji zagospodarowania i przetwarzania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (kompostownie, zakłady fermentacji beztlenowej, instalacje mechaniczno-biologiczne) (opisać podjęte działania)</p>	<p>18 powiatów: brak informacji</p> <p>1 powiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja spotkania dla gmin z powiatu w celu wypracowania koncepcji dot. budowy zakładu zagospodarowania odpadów (pow. świecki)
2.2	<p>Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznych (opisać podjęte działania)</p>	<p>18 powiatów: brak informacji</p> <p>1 powiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydawanie decyzji administracyjnych na odzysk odpadów dla podmiotów gospodarczych (pow. sępoleński)
2.3	<p>Instalacja linii demontażu i recyklingu odpadów wielkogabarytowych (opisać podjęte działania)</p>	<p>19 powiatów: brak informacji</p>
2.4	<p>Instalacja linii recyklingu odpadów budowlanych (opisać podjęte działania)</p>	<p>17 powiatów: brak informacji</p> <p>2 powiaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie rejestru podmiotów gospodarczych zajmujących się odzyskiem odpadów budowlanych

		(pow. sępoleński, tucholski)
2.5	Instalacja linii unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych (opisać podjęte działania)	19 powiatów: brak informacji
2.6	Inne działania (opisać podjęte działania)	17 powiatów: brak informacji 2 powiaty: - utylizacja odpadów medycznych, niebezpiecznych, komunalnych pochodzących z oczyszczania poboczy dróg (pow. brodnicki) - doposażenie służb ratowniczych w sorbenty do unieszkodliwiania odpadów powstałych w wyniku zdarzeń losowych
3. Składowanie		
3.1	Budowa składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne (według standardów i wymogów UE) (opisać podjęte działania)	18 powiatów: brak informacji 1 powiat: - działania planistyczne budowy międzygminnego składowiska odpadów (pow. żniński)
3.2	Modernizacja składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne (według standardów i wymogów UE) (opisać podjęte działania)	16 powiatów: brak informacji 3 powiaty: - doposażenie 3 składowisk odpadów w instalacje odgazowujące (pow. sępoleński) - działania mające na celu poprawę funkcjonowania składowiska odpadów i maksymalne wykorzystanie powierzchni składowiska; kontrola i monitoring (pow. żniński, tucholski)
3.3	Rekultywacja składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne (opisać podjęte działania)	18 powiatów: brak informacji 1 powiat: - prowadzenie systematycznej rekultywacji zapełnionych kwater na składowisku odpadów

DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE		
1.	<p>Podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli w zakresie gospodarowania odpadami (opisać podjęte działania)</p>	<p>5 powiatów: brak informacji 14 powiatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współudział w organizacji akcji np.: „Sprzątania Świata” – zakup worków i rękawic, akcji: „Posprzątaj swój dom” , konkursów, np. „Gmina przyjazna środowisku” - przeprowadzanie badań świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu - organizacja olimpiady ekologicznej - współpraca z gminami, zakładami gospodarki komunalnej, strażą miejską, Sanepidem w zakresie podnoszenia świadomości - organizacja szkoleń z zakresu usuwania azbestu - publikacje w lokalnej prasie i na stronach internetowych starostwa powiatowego - działalność informacyjno-edukacyjna - współorganizacja sympozjów, warsztatów, wycieczek - udzielanie dotacji - wspieranie działalności centrów edukacji ekologicznych

V

FINANSOWANIE REALIZOWANYCH ZADAŃ

KOSZTY DZIAŁAŃ PROWADZONYCH W GOSPODARCE ODPADAMI PRZEZ SAMORZĄDY GMINNE I POWIATOWE

Na działania mające na celu racjonalne gospodarowanie odpadami samorządy gmin powyżej 100 tyś. mieszkańców wydatkowały 19.950.874,69 zł. Największa część środków była przeznaczona na działania z zakresu zorganizowanej zbiórki odpadów, w tym selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych: 11.652.802,00 zł. Organizowano również selektywną zbiórkę odpadów ulegających biodegradacji, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych. Na realizację powyższych działań przeznaczono 5.613.164,79 zł.

Istotną rolę w prowadzeniu racjonalnej gospodarki odpadami odgrywały działania edukacyjne, na które wydatkowano 1.184.006,08 zł.

Samorządy gminne poniżej 100 tyś. mieszkańców podejmowały szereg działań, zarówno inwestycyjnych, jak i pozainwestycyjnych, mających na celu organizowanie i usprawnianie systemu gospodarowania odpadami na terenach gmin. W celu realizacji zadań wykorzystywano zarówno środki własne samorządów gminnych jak również wykorzystywano dotacje krajowych funduszy celowych i pozyskiwano środki z Funduszy UE na łączną kwotę 38 193 349,42 zł .

Najwięcej środków - 22,2 mln zł, gminy przeznaczyły na organizowanie systemów zbiórki odpadów, w tym selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Środki te stanowią 58% wszystkich środków wydatkowanych przez gminy w zakresie gospodarowania odpadami. Do działań o najwyższych nakładach finansowych należały również budowy, rozbudowy i modernizacje składowisk odpadów.

Nakłady finansowe w organizowaniu i realizacji racjonalnej gospodarki odpadami w gminach były udziałem wielu samorządów powiatowych. Ogółem na działania w gospodarce odpadami samorzady powiatowe wydatkowały środki w wysokości 1 267 166,12 zł, z czego największą ich część na współudział w organizowaniu systemów zbiórki odpadów i selektywnego zbierania odpadów w gminach oraz prowadzenie działań mających na celu unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych, w tym usuwanie materiałów zawierających azbest.

Tabela. Koszty działań prowadzonych w gospodarce odpadami przez gminy powyżej 100 tys. mieszkańców w latach 2004-2006

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Poniesione koszty realizowanych zadań w latach 2004-2006 (zł)				
		Całkowite	Krajowe fundusze celowe		Fundusze UE	Środki własne
			pożyczki	dotacje		
1.	RAZEM	19.950.874,69	1.027.341,00	2.415.191,39	2.904.000,00	13.604.342,30

Tabela. Koszty działań prowadzonych w gospodarce odpadami przez gminy poniżej 100 tys. mieszkańców w latach 2004-2006

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Poniesione koszty realizowanych zadań w latach 2004-2006 (zł)				
		Calkowite	Krajowe fundusze celowe		Fundusze UE	Środki własne
			pożyczki	dotacje		
1.	Zorganizowane systemy zbiórki odpadów komunalnych oraz systemy selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	22 187 065,41	245 249,00	334 624,91	15 072,0	21 592 119,50
2.	Instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza składowaniem	1 425 137,00	1 179 200,00	0,00	0,00	245 937,0
3.	Budowa, rozbudowa, składowisk odpadów komunalnych	10 171 658,89	3 159 381,0	56 800,0	5 060 362,18	1 895 115,71
4.	Modernizacja składowisk odpadów komunalnych	1 788 774,63	129 618,0	174 618,0	706 623,43	907 533,20
5.	Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych	1 774 050,0	326 000,0	0,00	0,00	1 448 050,0
6.	Działania informacyjno-edukacyjne	846 663,49	0,00	127 169,72	0,00	719 493,77
7.	RAZEM	38 193 349,42	5 039 448,00	563 594,63	5 782 057,61	26 808 249,18

Tabela Koszty działań prowadzonych w gospodarce odpadami przez powiaty w latach 2004-2006

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Poniesione koszty realizowanych zadań w latach 2004-2006 (zł)				
		Calkowite	Krajowe fundusze celowe		Fundusze UE	Środki własne
			pożyczki	dotacje		
1.	Zorganizowane systemy zbiórki odpadów komunalnych oraz systemy selektywnego zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	480 568,0	0,0	147 834,0	0,0	332 734,0
2.	Instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza składowaniem	24 137,0	0,0	0,0	0,0	24 137,0
3.	Budowa, rozbudowa, składowisk odpadów komunalnych	50 000,0	0,0	50 000,0	0,0	0,0
4.	Modernizacja składowisk odpadów komunalnych	25 000,0	0,0	25 000,0	0,0	0,0
5.	Działania informacyjno-edukacyjne	183 878,69	0,0	119 424,0	0,0	64 454,69
6.	Inne działania 1) sprzątanie brzegów jezior i terenów leśnych 2) dofinansowanie kosztów unieszkodliwiania odpadów medycznych; przeterminowanych odczynników chemicznych 3) wykonanie dokumentacji hydrologicznej mogilnika; likwidacja „dzikich wysypisk” 4) dofinansowanie zmiany pokrycia dachowego z materiałów zawierających azbest; usuwanie materiałów zawierających azbest 5) wykonanie badań monitoringowych składowiska odpadów 6) opracowanie programu ochrony środowiska 7) zagospodarowanie osadów ściekowych	503 582,43	0,0	379 303,0	0,0	124 279,43
7.	RAZEM	1 267 166,12	0,0	721 561,0	0,0	545 605,12

**KOSZTY DZIAŁAŃ W GOSPODARCE ODPADAMI
REALIZOWANYCH PRZY WSPÓŁDZIAŁE WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W TORUNIU**

Funduszem celowym, który wspiera działania w zakresie ochrony środowiska na terenie województwa kujawsko-pomorskiego jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. W latach 2004-2006 ze środków Funduszu przeznaczono 29 034 tys. zł na zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi, w tym racjonalnego gospodarowania odpadami.

Tabela Udzielone dofinansowanie przez WFOSiGW w Toruniu na zadania w zakresie ochrony powierzchni ziemi

	2004r.	2005r.	2006r.	Razem
Udzielone dofinansowanie w tys. zł	6 397	11 262	11 375	29 034

W 2004 roku na zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi wydatkowano 6 397 tys. zł, tj. 8,9 % łącznej kwoty dofinansowania z WFOŚiGW w Toruniu. Dofinansowano następujące zadania:

- modernizacja i rozbudowa składowisk odpadów komunalnych,
- systemy selektywnej zbiórki, odzysku i zagospodarowania odpadów komunalnych,
- modernizacja instalacji do termicznej utylizacji odpadów,
- przekształcenie i zagospodarowanie osadów z oczyszczalni ścieków, rekultywacja terenu.

W roku 2004 zakończono 16 następujących przedsięwzięć:

- 1) modernizacja i rozbudowa składowisk odpadów komunalnych:
  - Grudziądz: wykonanie kolejnej przyzmy energetycznej, zwiększającej możliwość deponowania 54 000 Mg odpadów na składowisku w Zakurzewie, z systemem pozyskiwania biogazu w ilości ok. 300 m³/dobę,

- Brodnica: rozbudowa miejskiego składowiska odpadów komunalnych o kolejną kwaterę z przesłoną izolacyjną, systemem drenażowym i instalacją odgazującą,
  - Kruszwica: zwiększenie kubatury składowiska w Skotnikach poprzez podniesienie obwałowań istniejącej kwatery z systemem zabezpieczającym przed przesiakami,
  - Brześć Kujawski: rozbudowa gminnego składowiska w Starym Brześciu z drenażem i boksami do segregacji odpadów,
  - Dobrze: rozbudowa gminnego składowiska w Byczynie o nową kwaterę z boksami do segregacji odpadów,
- 2) wdrażanie systemu selektywnej zbiórki, odzysku i zagospodarowania odpadów:
- linia sortownicza do segregacji odpadów komunalnych (makulatura i tworzywa sztuczne) w Toruniu o wydajności do 680 Mg/rok,
  - doposażenie w specjalistyczny środek transportu miast: Bydgoszczy, Włocławka i Grudziądza,
  - doposażenie w pojemniki na odpady komunalne gmin: Golubia – Dobrzyń i Mroczy,
- 3) modernizacja instalacji do termicznej utylizacji odpadów:
- Regionalne Centrum Onkologii w Bydgoszczy: nowoczesna spalarnia odpadów medycznych firmy Hoval o wydajności 3 500 kg/dobę (180 kg/h) z wymiennikiem ciepła i monitoringiem gazów odlotowych,
  - Biuro Konstrukcyjne MD Projekt Spółka z o.o. w Bydgoszczy: modernizacja instalacji do termicznej utylizacji odpadów przemysłowych o zdolności unieszkodliwiania do 1 000 Mg/rok,
- 4) zagospodarowanie osadów z oczyszczalni ścieków:
- Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w Toruniu: rozbudowa gospodarki osadowej, umożliwiającej zagospodarowanie osadu w ilości do 12 000 Mg/rok,
  - Przedsiębiorstwo Drobiarskie „Drobex” w Solcu Kujawskim: odwadnianie i higienizacja osadu z możliwością zagospodarowania do 3 580 Mg/rok.
- 5) rekultywacja:
- Gmina Nakło – rekultywacja starej części składowiska odpadów komunalnych w Rozwarzynie o powierzchni 0,94 ha.
- W wyniku oddania do użytku powyższych inwestycji łączny efekt rzeczowy i ekologiczny przedstawia się następująco:
- przyrost zdolności sortowania odpadów komunalnych w zakładach utylizacji odpadów i na składowiskach o 1 230 Mg/rok,

- przyrost kubatury składowisk komunalnych o 232 616 m³,
- wzrost zdolności produkcji biogazu o 18 250 m³/rok,
- możliwość zagospodarowanie osadu z oczyszczalni ścieków do 15 580 Mg/rok,
- powierzchnia zrehabilitowana 0,94 ha.

W 2005r. na zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi w roku 2005 wydatkowano 11 262 tys. zł, tj. 14,3 % łącznej pomocy finansowej. Dofinansowano następujące zadania:

- modernizację i rozbudowę składowisk odpadów komunalnych,
- systemy selektywnej zbiórki, odzysku i zagospodarowania odpadów komunalnych,
- modernizację instalacji do termicznej utylizacji odpadów,
- rekultywację terenu.

W roku 2005 zakończono 14 następujących przedsięwzięć:

1)modernizacja i rozbudowa składowisk odpadów komunalnych:

- Włocławek: odgazowanie kwater składowiska odpadów komunalnych w Machnacu wraz z budową biogazowni,
- Grudziądz: rozbudowa miejskiego składowiska odpadów komunalnych o kolejną kwaterę na odpady balastowe z przesłoną izolacyjną, systemem drenażowym i układem piezometrów,
- Żnin: rozbudowa miejskiego składowiska odpadów komunalnych w Wawrzynkach o II kwaterę z przesłoną izolacyjną, systemem drenażowym z przepompowniami odcieków oraz studniami odgazowującymi,
- Mroczka: wyposażenie gminnego składowiska odpadów komunalnych w Ostrowie w instalację odgazowującą oraz budynek socjalno-techniczny z wagą,
- Chodecz: rozbudowa składowiska odpadów komunalnych w Mielnie-Lubieńcu o nową kwaterę z uszczelnieniem niecki i skarp, drenażem z przepompowniami odcieków oraz instalacją odgazowującą;

2)wdrażanie systemu selektywnej zbiórki, odzysku i zagospodarowania odpadów:

- doposażenie miasta Kruszwicy oraz Związku Gmin Ziemi Kujawskiej w Aleksandrowie Kujawskim w specjalistyczne środki transportu,
- doposażenie w pojemniki na odpady komunalne gminy Golub – Dobrzyń;

3)modernizacja i rozbudowa termicznej utylizacji odpadów szpitalnych:

- Wojewódzki Szpital Zespolony w Toruniu: modernizacja rekuperatora energii cieplnej w spalarni szpitalnej,
- Szpital Wojewódzki we Włocławku: doposażenie spalarni odpadów szpitalnych w monitoring emisji spalin,

4) ograniczanie oraz recycling odpadów przemysłowych:

- Fabryka Urządzeń Chłodniczych BYFUCH Sp. z o.o. w Bydgoszczy - zakup nowoczesnej instalacji do wytwarzania pianki poliuretanowej,
- Elana PET Sp. z o.o. w Toruniu – zakup systemu susząco-krystalizującego oraz młyna do recyklingu butelek PET;

5) rekultywacja:

- Gmina Chodecz - rekultywacja starej części składowiska odpadów komunalnych w Mielnie-Lubieńcu (gm.Chodecz) o powierzchni 0,4 ha.

W wyniku oddania do użytku powyższych inwestycji łączny efekt rzeczowy i ekologiczny przedstawia się następująco:

- ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych - 40 Mg,
- uzyskanie możliwości przerobu odpadów do 2 260 Mg/rok,
- przyrost zdolności sortowania odpadów komunalnych na składowiskach o 39 Mg/rok,
- przyrost kubatury składowisk komunalnych o 260 705 m³,
- wzrost zdolności produkcji biogazu o 275 tys.m³/rok,
- powierzchnia zrekultywowana 0,4 ha.

W 2006 roku Wojewódzki Fundusz dofinansowywał przedsięwzięcia, które miały wpływ na ilość wytwarzanych odpadów, odzysk surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów niewykorzystanych.

Na zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi w roku 2006 wydatkowano 11 375 tys. zł, tj. 9,2 % łącznej pomocy finansowej.

Zakończono 11 następujących przedsięwzięć:

1) Unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych:

- Zakłady Chemiczne ZACHEM w Bydgoszczy - wywóz i zagospodarowanie pofenolowego siarczanu sodu w ilości 7 990,6 Mg, nagromadzonego przez lata na tzw.

Izolowanym Składowisku Odpadów przy ul. Lisiej na terenie Zakładów. Opróżnianie składowiska z niebezpiecznych odpadów do specjalistycznej firmy MO BRUK w Wałbrzychu trwało od września 2004 r. do 20 listopada 2006 r. Zadanie powyższe zapisane zostało w programie dostosowawczym, umożliwiającym skreślenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy z „Listy 80” zakładów najbardziej uciążliwych dla środowiska,

- Spółka Wodna KAPUŚCISKA w Bydgoszczy – modernizacja węzła gazowo-osadowego w oczyszczalni KAPUŚCISKA z zastosowaniem instalacji CAMBI. Zastosowanie technologii norweskiej firmy CAMBI powoduje zmniejszenie uwodnienia osadów. W rezultacie zostaje zmniejszona o połowę (11 050 Mg/r) ilość osadu oraz wykorzystuje się dodatkowo biogaz w ilości 1 790 000 m³/rok (łącznie do 2 750 000 m³ / rok).

2) Modernizacja składowisk odpadów komunalnych:

- Włocławek: zmiana technologii kompostowania odpadów organicznych i osadów ściekowych na terenie Regionalnego Zakładu Utylizacji Odpadów w Machnacu – zakup i montaż kompostera,
- Aleksandrów Kujawski: wyposażenie gminnego składowiska odpadów komunalnych w Służewie w piezometry kontrolne oraz rębak do drewna i gałęzi.

3) Wdrażanie systemu selektywnej zbiórki, odzysku i zagospodarowania odpadów:

- doposażenie miast Chełmna i Kowala oraz gminy Wąpielsk w specjalistyczne środki transportu,
- doposażenie w pojemniki na odpady komunalne miasta Grudziądz.

4) Modernizacja instalacji termicznej utylizacji odpadów szpitalnych:

- Centrum Onkologii w Bydgoszczy: uruchomienie systemu ciągłego monitorowania emisji w instalacji termicznej utylizacji odpadów medycznych.

5) Ograniczanie oraz recycling odpadów przemysłowych:

- Biuro Konstrukcyjne MD-PROJEKT Spółka z o.o. w Bydgoszczy - uruchomienie instalacji do odzyskiwania TDA z koksiku o wydajności 5 000 Mg/rok i odzyskiem aminy w ilości 3 000 Mg/rok.

6) Rekultywacja:

- Gmina Dragacz – rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Górnej Grupie z przesłoną izolacyjną, ujęciem i odprowadzeniem wód deszczowych, odgazowaniem

składowiska, nasadzeniem drzew, pełnym ogrodzeniem 2 m wysokości i monitoringiem (piezometry – 3 szt.).

7) Likwidacja 4 stacji paliw w jednostkach policji: Lipnie, Inowrocławiu, Tucholi i Żninie.

W wyniku oddania do użytku powyższych inwestycji łączny efekt rzeczowy i ekologiczny przedstawia się następująco:

- unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych w ilości 7 990,6 Mg,
- zmniejszenie ilości osadów ściekowych o 11 050 Mg/rok,
- przyrost zdolności utylizacji odpadów organicznych i osadów ściekowych o 1 000 Mg/rok,
- recykling odpadów przemysłowych i odzysk aminy TDA w ilości 3 000 Mg/rok,
- zwiększenie możliwości produkcji kompostu o 400 Mg/rok,
- wykorzystanie biogazu w ilości 1 790 000 m³ / rok,
- zwiększenie możliwości zorganizowanej zbiórki odpadów w ilości 2 040 Mg/rok,
- stworzenie możliwości zwiększenia selektywnej zbiórki odpadów o 1 600 Mg/rok,
- zrekultywowanie 1,46 ha składowiska.